

**Vodič za prenošenje,
preuzimanje i sprovođenje
propisa Evropske unije
u zakonodavstvo Crne Gore**

Vodič za prenošenje, preuzimanje i sprovođenje propisa Evropske unije u zakonodavstvo Crne Gore

oktobar 2026.

Izdavač:

Ministarstvo evropskih poslova Crne Gore
Bulevar Ivana Crnojevića 167, 81000 Podgorica

Web:

<https://www.gov.me/mep>

Urednica izdanja:

Tatjana Tomić, voditeljka projekta „Centar za strateško-pravno savjetovanje za Crnu Goru (PLAC)“

Glavni autor:

Zoran Sretić

Koautorke/koautori:

Nevenka Vulićević, Mira Radulović, Marijana Dragićević,
Luka Stanković, Obren Tijanić, Dejan Marković

Autorka Poglavlja 4.3:

Jelena Samardžić-Kotri

Dizajn:

Atom studio d.o.o.

Štampa:

Fotografika d.o.o.

Tiraž:

100 kopija
Podgorica, oktobar 2026.

.....

Ovaj vodič izrađen je u okviru projekta „Centar za strateško-pravno savjetovanje za Crnu Goru (PLAC)“, koji finansira Evropska unija.

Broj projekta: NEAR/TGD/2022/EA-RP/0075; EC-ENEST/TGD/2025/EANP/0069
Broj ugovora: 2023/446-569; 2025/484-248
Projekat implementira konzorcijum koji predvodi WEglobal

.....

Odricanje od odgovornosti:

Ova publikacija izrađena je uz finansijsku podršku Evropske unije. Za njen sadržaj isključivo su odgovorni autori i ona ne odražava nužno stavove Evropske unije ili njenih institucija.

UVODNA RIJEČ

Crna Gora je ušla u završnu fazu pristupnih pregovora. Pripremajući zatvaranje posljednjih pregovaračkih poglavlja, pred nama je cilj koji su definisali građani – da Crna Gora bude sljedeća država članica Evropske unije. Pregovori imaju političku dimenziju, zahtijevaju tehnička znanja i snažnu administraciju, ali se njihov konačni smisao ostvaruje u pravu – u pravilima koja uređuju život zajednice i kroz koja se evropske vrijednosti i standardi pretvaraju u stvarnost.

U temelju evropskih integracija stoji pravni poredak koji nije sam sebi svrha. On je izraz vrijednosti, načela i ciljeva na kojima počiva ova politička zajednica država i naroda. Pravo koje je iz nje nastalo – nekadašnje komunitarno, danas pravo Unije – nije ni klasično međunarodno pravo, ni produžetak nacionalnog prava. Još od presuda *Van Gend en Loos* i *Costa vs. ENEL* ono se razumije kao autonoman pravni poredak, u doktrini *sui generis*: nadnacionalan po svom dometu, sa prvenstvom nad nacionalnim pravom i, pod određenim uslovima, neposrednim dejstvom u životu pojedinca.

Tekovina koju preuzimamo odražava obim nadležnosti koje su države članice povjerile Uniji – od unutrašnjeg tržišta, poljoprivrede, bezbjednosti hrane do zaštite životne sredine i klimatskih promjena – i decenijama se razvijala kroz primarno i sekundarno pravo.

Ali šta zapravo znači „preuzeti“ pravo Unije? Da li je dovoljno evropsko pravilo unijeti u domaći zakon? I šta se događa sa regulativom koja se, za razliku od direktive, ne prenosi u domaće pravo, već se neposredno primjenjuje? Upravo tu počinje važan dio posla obrađivača propisa: razumjeti šta treba prenijeti, šta preuzeti, a šta ostaviti neposrednoj primjeni i kako obezbijediti da pravilo zaista djeluje u našem pravnom poretku.

Zato je nomotehnika, kao vještina i nauka izrade propisa, zapravo pitanje pravne sigurnosti. Nejasna, terminološki nepouzdana norma nije samo loš tekst: ona je rizik za građanina koji ne može pouzdano znati svoja prava, za sud koji je mora tumačiti i za državu koja mora obezbijediti djelotvoran i potpun prenos prava Unije. Formalna usklađenost bez stvarnog pravnog dejstva obesmišljava pravo kao težnju da se život uredi na valjan način.

Ovaj Vodič - posvećen kvalitetu pravne norme, nastao je iz utemeljenog znanja, oblikovane ekspertize i višedecenijske prakse. Direkcija za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU Ministarstva evropskih poslova kroz čitav proces pregovora vodi i koordinira usklađivanje crnogorskog zakonodavstva. Njene službenice i službenici, kao koautorke i koautori, unijeli su u Vodič iskustvo stečeno u dugom procesu

pristupanja, a glavni pravni savjetnik projekta „Centar za strateško-pravno savjetovanje za Crnu Goru“ (PLAC), kao glavni autor, uobličio ga je u pregledan radni alat za sve obrađivače propisa. Zahvaljujem Direkciji i glavnom autoru, voditeljki projekta na usmjeravanju i nesebično podijeljenom iskustvu, Direkciji za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU na savjetima o terminologiji i izradi dijela Vodiča o crnogorskoj verziji pravne tekovine, kao i Evropskoj uniji koja je finansirala ovaj projekat.

Vodič dolazi u pravom trenutku – u završnici pregovora – ali njegova vrijednost neće prestati danom pristupanja. Pravna tekovina se ne zaustavlja: država članica nastavlja da prati njen razvoj, prenosi nove direktive u predviđenim rokovima i obezbjeđuje punu i djelotvornu primjenu prava Unije. Vjerujem da će obrađivačima propisa biti pouzdan oslonac – danas, u pregovorima, i sutra, kada evropsko pravo budemo primjenjivali i stvarali kao punopravna članica Evropske unije.

doc. dr Predrag Zenović

Glavni pregovarač Crne Gore za pristupanje Evropskoj uniji

SADRŽAJ:

Uvod.....	16
1. FUNKCIJA PROPISA KOJIM SE VRŠI PRENOS PREUZIMANJE ILI SPROVOĐENJE PRAVNOG AKTA EU I POVEZANE OBAVEZE OBRAĐIVAČA.....	17
Svrha propisa koji priprema Obradivač	17
Tekuće obaveze Obradivača	17
Nove obaveze pred zatvaranje pregovora o pristupanju	18
Obaveze od dana pristupanja	18
Prateće administrativne obaveze	18
2. PROPISI KOJIMA SE PRENOSE, PREUZIMAJU ILI SPROVODE AKTI EU.....	20
3. AKTI EU KAO PREDMET PRENOSA, PREUZIMANJA I SPROVOĐENJA.....	21
Regulativa.....	21
Direktiva	23
Odluka	24
Delegirani i sprovedbeni akti	25
Postupanje s kodifikacijom (codification/codified version)	26
Postupanje s preinačenim aktom EU (recast/recast version).....	27
Prečišćena verzija akta EU (engl. consolidated version)	28
Uticaj sudske prakse na preuzimanje normativnog sadržaja	28
Preporuke, mišljenja i instrumenti tumačenja	29
4. PRIPREMNE RADNJE PRIJE POČETKA IZRADE PROPISA	30
4.1. PRVI KORAK - Identifikacija propisa EU iz nadležnosti Obradivača i domaćih propisa koje će Prenos/preuzimanje/sprovođenje imati uticaj.....	30
4.1.1. Identifikacija pravne tekovine Unije iz nadležnosti Obradivača.....	31
4.1.2. Provjera u EUR-lex bazi podataka važenja, statusa izmjena i dopuna, roka za prenos, stupanja na snagu, početka primjene propisa EU i upoznavanje sa sadržajem propisa	31
4.1.3. Identifikacija domaćih propisa na koje će prenos, preuzimanje ili sprovođenje propisa EU uticati	36
4.2. DRUGI KORAK - Provjera statusa prenosa/preuzimanja obavezujućih odredbi propisa EU.....	37
4.3. TREĆI KORAK - Stručna redakтура i priprema terminološke tabele za crnogorsku verziju pravne tekovine EU	41

5. IZRADA PROPISA KOJIM SE VRŠI PREUZIMANJE/PRENOS PROPISA EU..... 43

5.1. Propis kojim se privremeno preuzima regulativa/odluka prije članstva	43
Način preuzimanja	43
Postupanje s važećim propisom kojim su preuzimane regulative/odluke (prelazni režim do članstva)	44
Način propisivanja prestanka važenja propisa kojim je izvršeno preuzimanje regulative/odluke	44
5.2. Propis kojim se prenosi direktiva	46
Odredba o prenosu direktive	46
Propisivanje odložene primjene propisa (ili njegovog dijela) kojim se prenosi direktiva	49
5.3. Odredbe akta EU koje su predmet prenosa/preuzimanja	50
5.4. Tehnike prenosa/preuzimanja pojedinačnih odredaba propisa EU	54
Tehnika doslovnog prenosa/preuzimanja (engl. verbatim, copy-out, mirroring, itd.)	54
Tehnika prilagođavanja	56
Tehnika neposrednog pozivanja/upućivanja	58
Primjena tehnike neposrednog upućivanja/pozivanja prije i poslije pristupanja EU ...	59
Tehnika posrednog upućivanja/pozivanja	60
Tehnika asimilacije	62
Kombinovana tehnika	63
Indikativna lista za primjenu određene tehnike prenosa/preuzimanja.....	64
5.5. Prenošenje/preuzimanje propisa EU s jednim ili više propisa	65
5.6. Određivanje vrste propisa kojim se prenosi/ preuzima normativna materija propisa EU	66
5.7. Sistematizacija, izlaganje normativne materije i grupisanje odredaba propisa kojim se prenosi/preuzima propis EU	66
Dosljedno praćenje redosljeda izlaganja i grupisanja normativne materije propisa EU.....	66
Razdvajanje normativne materije različitih propisa EU prilikom prenosa/preuzimanja	68
Razdvajanje normativne materije propisa EU od normativne materije u nacionalnom domenu.....	68
Prenos/preuzimanje priloga propisa EU	68

6. IZRADA PROPISA KOJIM SE SPROVODI REGULATIVA (SPROVEDBENI PROPIS)	69
7. IZRADA PROPISA KOJIM SE SPROVODI ODLUKA	72
8. PRENOS, PREUZIMANJE I SPROVOĐENJE DELEGIRANIH I SPROVEDBENIH AKATA.....	72
Delegirani i sprovedbeni akti koji mijenjaju drugi akt EU	72
Delegirani i sprovedbeni akti koji samostalno uređuju materiju.....	73
Sprovođenje delegiranih i sprovedbenih regulativa i odluka	73
9. INSTRUMENTI ZA USKLAĐIVANJE	74
9.1. Izjava o usklađenosti	74
9.2. Tabele usklađenosti u postupku utvrđivanja nacrt/predloga propisa.....	75
9.3. Tabela usklađenosti za izvještavanja Evropske komisije o statusu preuzimanja propisa EU - Table of Concordance	76
9.3.1. Pravila popunjavanja ToC-a	77
9.4. Tabela usklađenosti kao radni alat.....	84
10. OBAVEZE OBRAĐIVAČA NAKON PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI....	85
10.1. Poštovanje ograničenja koja proizlaze iz osnivačkih ugovora	85
10.2. Granice normativne intervencije domaćim propisom prema nadležnosti.....	85
10.3. Obaveza notifikacije EK donijetih propisa kojima je izvršen prenos direktive s tabelom usklađenosti.....	87
10.4. Obaveze notifikacije nacrt propisa Komisiji	88
Prilog 1 – Obrazac izjave o usklađenosti	90
Prilog 2 – Obrazac Tabela usklađenosti u postupku uvrđivanja predloga/nacrt propisa.....	92
Prilog 3 – Obrazac tabele usklađenosti u.....	93
postupku izvještavana EK – ToC	93
Prilog 4 – Terminološka tabela za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine ...	93

SKRAĆENICE:

EEA	European Economic Area
EEZ	Evropska ekonomska zona
EK	Evropska komisija
EP	Evropski parlament
EU	Evropska unija
MEP	Ministarstvo evropskih poslova
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju ¹
SL C	Službeni list EU serije C
SL L	Službeni list EU serije L
ToC	Table of Concordance
TU	tabela usklađenosti
TT	terminološka tabela
UEU	Ugovor o Evropskoj uniji ²
UFEU	Ugovor o funkcionisanju Evropske unije ³

1 Zakon o ratifikaciji Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane („Službeni list Crne Gore“, strana 1 - Broj 7/2007, 20. novembar 2007)

2 Ugovor o Evropskoj uniji – prečišćena verzija (SL C br. 202 od 7. juna 2016. godine, str. 13-46)

3 Ugovor o funkcionisanju Evropske unije – prečišćena verzija (SL C br. 202 od 7. juna 2016. godine, str. 47-390)

KAKO KORISTITI VODIČ

(pojmovnik i šema prenošenja, preuzimanja i sprovođenja akata Unije, baze podataka i alati)

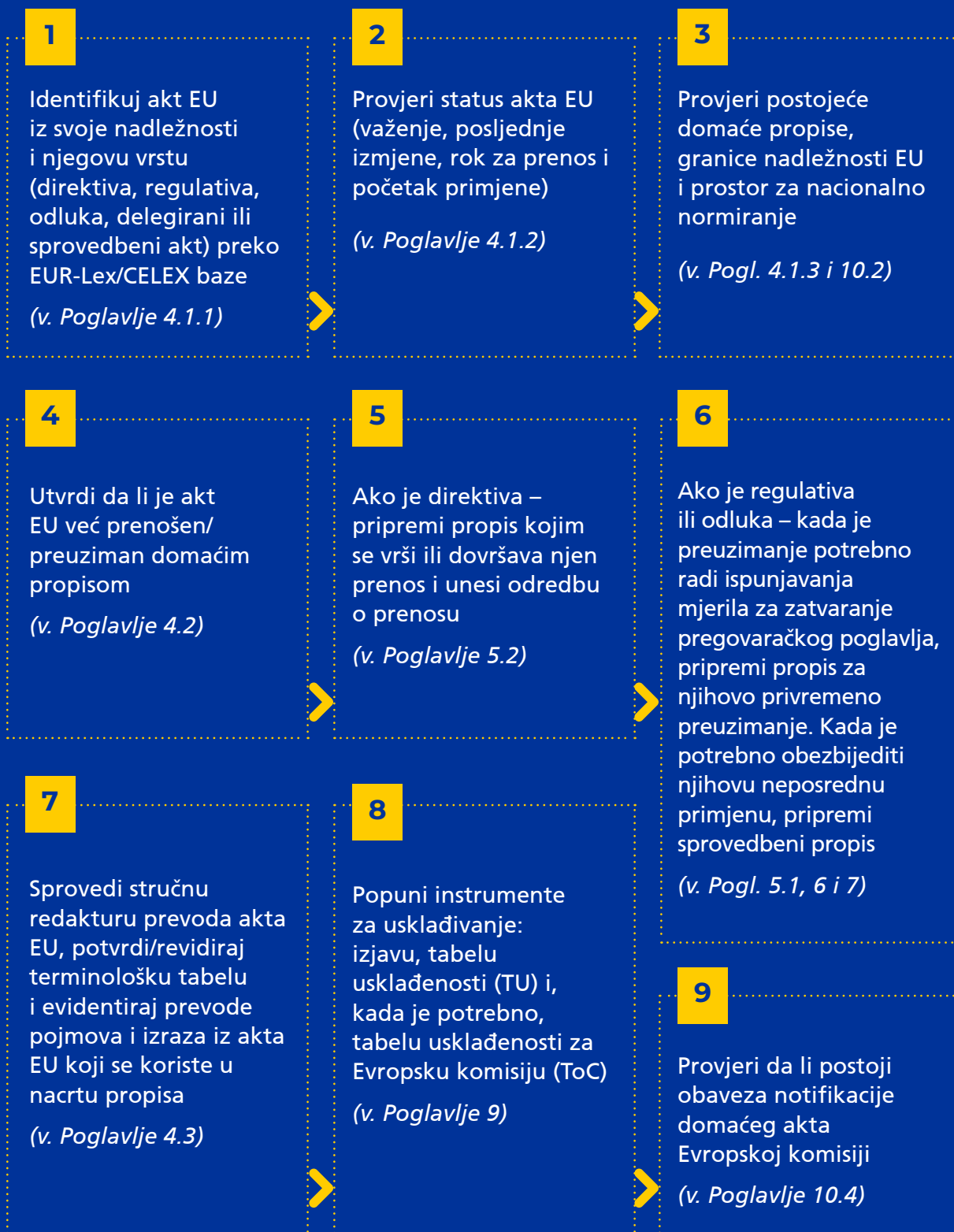
Obrađivač koristi ovaj vodič prilikom pripreme i izrade propisa kojim se vrši prenos, preuzimanje ili sprovođenje propisa EU.

POJMOVNIK

Pojedini izrazi koji se primjenjuju u Vodiču imaju sljedeće značenje:

PROPIS EU/AKT EU	› pravni akt koji donosi institucija Evropske unije.
KODIFIKACIJA	› novi akt EU kojim se objedinjuje normativna materija ranijih propisa i njihovih izmjena bez suštinskih promjena u normativnom sadržaju, pri čemu novi akt u potpunosti zamjenjuje ranije.
PREINAČENI PROPIS	› novi akt EU kojim se objedinjuje normativni sadržaj ranijih propisa i njihovih izmjena uz suštinske promjene u normativnom sadržaju, pri čemu novi akt u potpunosti zamjenjuje ranije.
OBRADIVAČ	› resor ili institucija nadležna za pripremu i izradu nacrtu propisa.
PRENOS (<i>engl. transposition</i>)	› unos obavezujućih odredbi direktive u domaći propis, u roku koji propisuje direktiva.
PREUZIMANJE	› privremeno unošenje obavezujućih odredbi regulative ili odluke u domaći propis PRIJE članstva, kada to zahtijeva EK, odnosno kada je to nužno za zatvaranje pregovaračkog poglavlja.
SPROVOĐENJE	› donošenje domaćeg propisa koji se primjenjuje od dana pristupanja i kojim se obezbjeđuje neposredna primjena regulative ili odluke utvrđivanjem nadležnosti, ovlaštenja nadležnih organa i kaznenih odredaba.
KLAUZULA/ODREDBA O PRENOSU	› odredba domaćeg propisa kojom se imenuje direktiva koja je predmet prenosa.
KLAUZULA/ODREDBA O SPROVOĐENJU	› odredba domaćeg propisa kojom se imenuje regulativa ili odluka koja je predmet sprovođenja.

ŠEMA PRENOŠENJA, PREUZIMANJA I SPROVOĐENJA AKTA EU (KORAK PO KORAK)

BAZE PODATAKA I ALATI ZA PRIPREMU PROPISA KOJIM SE VRŠI PRENOS / PREUZIMANJE / SPROVOĐENJE AKTA EU

- **EUR-Lex** – zvanična baza prava EU (eur-lex.europa.eu)

- **CELEX** ili **Baza podataka CELEX** (*lat. Communitatis Europae Lex*)

je sistem koji omogućava pristup pravnim dokumentima Evropske unije, uključujući ugovore, sekundarno zakonodavstvo, sudsku praksu i pripremne akte (predloge). CELEX je integrisan u EUR-Lex portal 2001. godine, čime je učinio pravne tekstove dostupnijim javnosti. CELEX funkcioniše unutar portala EUR-Lex kao sistem za jedinstvenu identifikaciju pravnih dokumenata EU. Svaki dokument u EUR-Lex-u dobija CELEX oznaku, koja je nezavisna od jezika i omogućava efikasno preuzimanje pravnih tekstova.

- **CELEX oznaka/broj**

je jedinstvena identifikaciona oznaka koja se dodjeljuje aktima EU. Svaki pravni dokument ima CELEX broj (oznaku), strukturiran u četiri dijela - sektor, godina, tip dokumenta i broj dokumenta (npr. 32000L0060 za Okvirnu direktivu EU o vodama 2000/60/EZ). Korisnici mogu pretraživati dokumente pomoću CELEX brojeva, osiguravajući precizan pristup ugovorima, zakonodavstvu, sudskoj praksi i prijedlozima akata.

- **Prečišćena verzija akta EU** (*engl. consolidated version*)

je nezvaničan tekst osnovnog akta EU sa svim njegovim izmjenama i ispravkama sadržanim u jednom dokumentu koji izrađuje Kancelarija za publikacije EU. Prečišćena verzija nema pravnu snagu ali omogućava korisnicima uvid u važeći tekst propisa u EUR-Lex bazi bez potrebe za odvojenom pretragom osnovnog akta i svih njegovih izmjena.

- **Tabela usklađenosti (TU)**

Tabela uz nacrt/predlog propisa koja kao instrument usklađivanja prati prenos akta EU odredbu-za-odredbu (*v. Poglavlje 9.2*).

- **ToC** (*engl. Table of Concordance*)
tabela usklađenosti na engleskom jeziku za izvještavanje EK o statusu prenosa direktive, odnosno privremenog preuzimanja regulative/odluke (*v. Poglavlje 9.3*).

- **Uporedna tabela** (*engl. correlation table*)
tabelarni prilog kodifikovanom ili preinačenom aktu EU koji prikazuje odnos između njegovih odredaba i odredaba ranijih akata koje zamjenjuje ili objedinjuje.

- **Terminološka tabela (TT)**
je instrument stručne redakture prevoda pravne tekovine EU kojim se obezbjeđuje dosljedna i ujednačena upotreba terminologije u nacionalnoj verziji EU zakonodavstva kao i domaćim propisima kojima se vrši prenos/preuzimanje. TT služi da se svi prevodioci, redaktori i obrađivači propisa pridržavaju istih termina, čime se izbjegavaju nedosljednosti i pravne nejasnoće - v. izgled obrasca TT u Prilogu 4.

- **Terminološka baza Monterm**
je zbirka pravno-stručnih termina evropskih i crnogorskih propisa koju održavaju terminolozi Direkcije za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU MEP-a. *Monterm* se nalazi na adresi <https://eiprevod.gov.me/>. Nakon pristupanja Crne Gore Uniji, *Monterm* se integriše u centralni sistem za upravljanje terminologijom Evropske unije - IATE (*engl. Interactive Terminology for Europe*), a rad na crnogorskoj terminologiji preuzima Evropska komisija koja zapošljava crnogorske terminologe.

UVOD

Vodič za prenošenje, preuzimanje i sprovođenje propisa Evropske unije u zakonodavstvo Crne Gore je izrađen u saradnji sa Direkcijom za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom Evropske unije Ministarstva evropskih poslova. Namijenjen je, primarno, resorima i institucijama nadležnim za pripremu i izradu nacрта/predloga propisa (u daljem tekstu: **Obradivač**). Njegov cilj je da Obradivaču posluži kao stručna osnova za pripremu zakona i podzakonskih akata kojima se **obezbjeduje izvršavanje obaveza Crne Gore koje proizlaze iz akata institucija Evropske unije**.⁴

Opredjeljenje za članstvo u EU utvrđeno je Ustavom Crne Gore.⁵ Potpisivanjem SSP-a 15. oktobra 2007. g. Crna Gora je preuzela obavezu postepenog usklađivanja propisa⁶ sa svim elementima pravne tekovine Unije iz tog sporazuma.⁷ Pregovarački okvir koji je EU utvrdila na početku pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji utvrđuje potpuno usvajanje pravne tekovine EU kao uslov članstva.⁸ Status članice temeljno mijenja pravnu prirodu propisa koje donosi Crna Gora. Propis koji je donijet sa ciljem prenosa normativne materije direktive ili obezbjeđivanja uslova za neposrednu primjenu regulative ili odluke više ne predstavlja puki akt „postepenog“ usaglašavanja prava sa pravom EU. Taj propis postaje opšta mjera⁹ kojom Crna Gora sprovodi akte institucija EU i izvršava ugovornu obavezu kao država članica.¹⁰

Vodič obuhvata aktivnosti i radnje koje Obradivač preduzima u toku pripreme i izrade teksta propisa kojim se obezbjeđuje prenos, preuzimanje i sprovođenje propisa EU prije utvrđivanja nacрта/predloga i njegovo upućivanje na javnu raspravu i proceduru međuresorskog usklađivanja. Vodič time dopunjuje Smjernice za planiranje i pripremu propisa koji se usklađuju sa pravnom tekovinom Evropske unije Ministarstva evropskih poslova (MEP). Isto tako, Vodič je usaglašen s Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa Sekretarijata za zakonodavstvo (u daljem tekstu: Pravno-tehnička pravila).¹¹

4 V. Član 4, stav 3, podstav 2 UEU

5 Ustav Crne Gore, član 15, stav 3

6 SSP, član 72, stav 1

7 Ibid.

8 Konferencija o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Brisel, 27. jun 2012. b3 23/12, Generalna pozicija Evropske unije: Ministarski sastanak kojim se otvara Međuvladina konferencija o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji (Brisel, 29. jun 2012. godine) (u daljem tekstu: Pregovarački okvir), tačka 12

9 V. član 4, stav 3, podstav 2, UEU.

10 Ibid.

11 Pravno-tehnička pravila za izradu propisa („Službeni list CG“, br. 2/2010) <https://www.gov.me/dokumenta/82cc1160-66e7-4612-ba63-6ba2414259c9>

1. FUNKCIJA PROPISA KOJIM SE VRŠI PRENOS, PREUZIMANJE ILI SPROVOĐENJE PRAVNOG AKTA EU I POVEZANE OBAVEZE OBRAĐIVAČA

SVRHA PROPISA KOJI PRIPREMA OBRAĐIVAČ

„Države članice preduzimaju sve odgovarajuće opšte ili posebne mjere kako bi obezbijedile ispunjavanje obaveza koje proizlaze (...) iz akata institucija Unije”¹²

S tim u vezi, domaći propis kojim se vrši prenos ili sprovođenje akta EU predstavlja opštu mjeru kojom Crna Gora izvršava obavezu koja je sadržana u propisu institucije EU.

Svrha domaćeg propisa zavisi od vrste akta EU:

- za direktive — domaći propis vrši prenos obavezujućih odredbi u pravni poredak Crne Gore, i ta obaveza traje i poslije pristupanja EU;
- za regulative i odluke — domaći propis obezbjeđuje njihovo privremeno preuzimanje prije članstva. Nakon pristupanja državni organi primjenjuju regulative i odluke neposredno, bez potrebe donošenja posebnog domaćeg akta, osim kada je nužno sprovedbenim propisom osigurati njihovo izvršavanje (određivanje nadležnog organa, propisivanje ovlašćenja, kaznenih odredbi, itd.).

TEKUĆE OBAVEZE OBRAĐIVAČA

Kao i do sada, Obradivač je u obavezi da priprema zakone i podzakonske akte kojima se

- vrši potpun prenos obavezujućih odredbi direktive;
- privremeno preuzima normativna materija regulativa i odluka prije članstva ako je to zahtjev pregovaračkog procesa; i
- uklanjaju iz pravnog poretka ili mijenjaju norme koje nijesu usklađene ili koje mogu ugroziti puno pravno dejstvo akata Unije.

¹² UEU, član 4, stav 3, podstav 2

NOVE OBAVEZE PRED ZATVARANJE PREGOVORA O PRISTUPANJU

U skladu sa potrebama zatvaranja pregovora o pristupanju i funkcionisanja Crne Gore kao članice EU, Obradivač dobija dvije nove obaveze:

- priprema posebnih propisa kojima se, kada je to nužno, obezbjeđuju uslovi za neposrednu primjenu i sprovođenje regulativa i odluka počev od prvog dana članstva u EU;
- unošenje klauzule o prenosu, odnosno sprovođenju — odredbe u propisu koja izričito navodi koja direktiva, regulativa ili odluka se njime prenosi, odnosno sprovodi — u propise kojima se vrši prenos ili sprovođenje.

OBAVEZE OD DANA PRISTUPANJA

Od stupanja na snagu Ugovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji prestaje obaveza preuzimanja regulative i odluka. Istovremeno nastaje obaveza državnih organa da te akte neposredno primjenjuju.

Obradivač će, kada je to nužno, nastaviti da priprema sprovedbene propise kojima se obezbjeđuje neposredno izvršavanje regulativa i odluka u pravnom poretku Crne Gore — npr. određivanjem nadležnih organa, propisivanjem ovlašćenja nadzora i kaznenih odredbi.

PRATEĆE ADMINISTRATIVNE OBAVEZE

Uz propis kojim prenosi/preuzima normativni sadržaj akta EU, Obradivač nastavlja da:

- popunjava obrasce instrumenata za usklađivanje u postupku utvrđivanja nacрта/predloga propisa;
- priprema tabele usklađenosti za potrebe izvještavanja Evropske komisije (EK) o statusu preuzimanja akata EU u pregovaračkom poglavlju na engleskom jeziku (u daljem tekstu: Table of Concordance ili ToC); i
- dostavlja Ministarstvu evropskih poslova (MEP) stručno revidirani prevod pravne tekovine i potvrđene stručne izraze u terminološkim tabelama za izradu nacionalne verzije pravne tekovine EU.

Nakon pristupanja, Obradivač dobija novu obavezu da popuni tabele usklađenosti za postupak notifikacije EK o donijetim propisima kojima je izvršen prenos direktiva.

Takođe, po pristupanju nastaju dodatne obaveze notifikacije nacрта ili važećih propisa Evropskoj komisiji u određenim oblastima prava EU — pregled ovih obaveza dat je u tabeli ispod.

PREGLED OBAVEZA OBRAĐIVAČA PRIJE I POSLIJE ČLANSTVA

FAZA	DUŽNOST OBRAĐIVAČA	VIDI
DOSADAŠNJE OBAVEZE (do zatvaranja pregovora)	izrada propisa kojim se privremeno preuzima normativna materija regulativa i odluka prije članstva ako je to zahtjev pregovaračkog procesa	v. Pogl. 5.1
	izrada propisa kojim se vrši prenos direktive	v. Pogl. 5.2
	popunjavanje instrumenata za usklađivanje za nacрте/ predloge propisa	v. Pogl. 9.1 i 9.2
	priprema tabele usklađenosti za izvještavanje EK o statusu prenosa/preuzimanja propisa EU	v. Pogl. 9.3
	podrška u stručnoj redakturi prevoda i pripremi terminološke tabele za pripremu nacionalne verzije pravne tekovine EU	v. Pogl. 4.3
NOVE OBAVEZE (pred zatvaranje pregovora)	izrada propisa kojim se obezbjeđuje neposredna primjena i sprovođenje regulativa i odluka sa odloženom primjenom od dana pristupanja Crne Gore EU, i stavljanje van snage odredbi propisa kojim je preuzeta materija regulative i odluka	v. Pogl. 6
	unos klauzula o prenosu u propise kojima se vrši prenos direktive	v. Pogl. 5.2
	unos klauzula o sprovođenju u propise kojima se vrši sprovođenje regulative/odluke	v. Pogl. 6 i 7
DODATNE OBAVEZE (od dana pristupanja)	obaveza potpunog prenosa u roku koji propisuje direktiva	v. Pogl. 3 i 5.2
	opšta obaveza notifikacije Komisiji svih donijetih propisa kojima se vrši prenos direktive, uz tabelu usklađenosti	v. Pogl. 10.3
	notifikacija akata koji predstavljaju okvir za dodjelu državne pomoći	v. Pogl. 10.4
	notifikacije EK nacрта strožih propisa u oblasti unutrašnjeg tržišta	v. Pogl. 10.4
	notifikacije EK određenih nacрта tehničkih propisa i propisa u oblasti informacionog društva prije donošenja, u neharmonizovanim oblastima	v. Pogl. 10.4
	notifikacije EK određenih propisa u domenu slobode nastanjivanja i usluga	v. Pogl. 10.4
OBAVEZE KOJE PRESTAJU (od dana pristupanja)	obaveza preuzimanja normativne materije regulative/odluke	v. Pogl. 3 i 5.1
	obaveza dostavljanja tabele usklađenosti za regulative i odluke	v. Pogl. 3
	podrška stručnoj redakturi i pripremi terminološke tabele za nacionalnu verziju pravne tekovine EU	v. Pogl. 4.3

2. PROPISI KOJIMA SE PRENOSE, PREUZIMAJU ILI SPROVODE AKTI EU

Pod propisom kojim se prenosi, privremeno preuzima ili sprovodi pravni akt EU podrazumijevaju se propisi koje Obrađivač planski priprema radi:

- prenosa cjeline ili dijela obavezujućih odredbi direktive u pravni poredak Crne Gore (u daljem tekstu: **propis kojim se prenosi direktiva / propis koji vrši prenos**) – v. *Poglavlje 5.2.*
- privremenog preuzimanja cjeline ili dijela obavezujuće normative materije regulative ili odluke radi njihove primjene prije članstva u EU, ako je to zahtjev pregovaračkog procesa (u daljem tekstu: **propis kojim se privremeno preuzima regulativa/odluka**) – v. *Poglavlje 5.1.*; i/ili
- obezbjeđenja pravnih, institucionalnih i proceduralnih uslova za neposrednu primjenu i izvršavanje odredbi regulativa i odluka počev od dana stupanja Crne Gore u članstvo EU (u daljem tekstu: **propis kojim se sprovodi regulativa/odluka ili sprovedbeni propis**) – v. *Pogl. 6 i 7.*

Jedan propis EU može se u cjelini prenijeti/preuzeti kroz jedan ili više propisa. Jednim propisom može se prenijeti/preuzeti jedan ili više EU akata povezane normative materije – v. *Poglavlje 5.5.*

Sprovedbenim propisom se obezbjeđuje sprovođenje jedne ili više regulativa ili odluka kada je to nužno za njihov puni efekat u nacionalnom pravnom poretku – v. *Pogl. 6 – 8.*

Jedan propis može istovremeno vršiti prenos direktive, privremeno preuzimanje regulative ili odluke i/ili uređivati njihovo sprovođenje. U tom slučaju, pravila iz ovog vodiča primjenjuju se na pojedine odredbe prema njihovoj funkciji.

3. AKTI EU KAO PREDMET PRENOSA, PREUZIMANJA I SPROVOĐENJA

REGULATIVA

Regulativa (*engl. regulation*) je propis Unije koji ima opštu primjenu, obavezuje u cjelosti i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.¹³ Regulativa proizvodi prava i obaveze za pravna i fizička lica direktno od momenta stupanja na snagu (direktno dejstvo), važi istovremeno na cijeloj teritoriji Unije i primjenjuje se jednoobrazno bez razlike u sadržaju u svim članicama.

DONOŠENJE PROPISA PRIJE ČLANSTVA KOJIM SE SPROVODI REGULATIVA SA ODLOŽENOM PRIMJENOM OD DANA PRISTUPANJA

U pravnom poretku EU obaveza primjene regulative od strane državnih organa nije uslovljena prethodnim usvajanjem nacionalnog propisa. Naprotiv, regulative se ne prenose u nacionalno zakonodavstvo jer se neposredno primjenjuju u svim državama članicama. Njihove odredbe državni organi primjenjuju neposredno, bez njihovog prepisivanja u domaći propis. Donošenjem propisa kojim bi se regulativa „prenijela“ narušava se načelo njene neposredne primjene, prikriva da odredba potiče iz prava EU i da je za njeno konačno tumačenje nadležan Sud pravde Evropske unije, a istovremeno dolazi do propisivanja istog pravila dva puta (dvostruko normiranje). **Stoga unos ili prenos normativnog sadržaja regulative u nacionalni propis predstavlja kršenje UFEU** i načela nadređenosti prava EU.¹⁴

Međutim, **kada je to nužno za praktično izvršavanje regulative i/ili kada odredba regulative to izričito zahtijeva od članice, Crna Gora — radi svog funkcionisanja kao članice EU — mora pripremiti i/ili donijeti sprovedbeni propis prije članstva sa odloženom primjenom od dana pristupanja.** Tim propisom se određuje nadležni organ, propisuju se ovlašćenja za neposredno izvršavanje regulative i, po potrebi, kaznene odredbe za kršenje njenog sadržaja.

¹³ UFEU, član 288, stav 2.

¹⁴ Presuda *Variola* (Case 34/73)

Sprovedbeni propis ne prenosi normu regulative, već obezbjeđuje njenu praktičnu primjenu od strane državnih organa i pravnih i fizičkih lica. **Kada je to nužno, sprovedbeni propis stavlja van snage odredbe kojima je materija regulative privremeno preuzeta domaćim propisom prije članstva.**

Obrađivač ima obavezu da:

- pripremi sprovedbeni propis sa važenjem od dana sticanja statusa članice EU, kada je to nužno za njeno praktično izvršavanje – v. *Poglavlje 6*,
- obezbijedi stavljanje van snage nacionalnih odredbi koje su preuzele regulativu od dana sticanja statusa članice EU – v. *Pogl. 5.1 i 6*.

PRIVREMENO PREUZIMANJE REGULATIVA PRIJE ČLANSTVA

Crna Gora prije članstva **privremeno** preuzima normativnu materiju regulativa u nacionalni pravni poredak u skladu sa obavezama iz SSP i potrebama pregovaračkog procesa.

U slučaju privremenog preuzimanja regulative Obrađivač ima obavezu da:

- pripremi propis kojim se vrši dosljedno preuzimanje regulative radi njene primjene prije članstva – v. *Poglavlje 5.1*,
- popuni instrumente za usklađivanje u skladu sa Poslovnikom Vlade¹⁵ – v. *Pogl. 9.1 i 9.2*,
- pripremi tabelu usklađenosti (engl. *table of concordance*) za izvještavanje EK kada postoji takav zahtjev – v. *Poglavlje 9.3*.

Međutim, u finalnoj fazi pregovora preuzimanje regulativa više nije pravilo. **Propis kojim se preuzima regulativa priprema se samo kada EK to zahtijeva kao uslov za zatvaranje pregovaračkog poglavlja.** Naime, nakon pristupanja Uniji regulative će se neposredno primjenjivati, pa bi njihovo preuzimanje u domaće propise bilo suprotno pravu EU. Zato se težište rada Obrađivača prebacuje sa preuzimanja regulativa na: **(1)** pripremu sprovedbenih propisa kada su neophodni za njihovu neposrednu primjenu, **(2)** pripremu odredaba o stavljanju van snage propisa kojima je regulativa ranije preuzeta, sa dejstvom od dana pristupanja Evropskoj uniji, i **(3)** pripremu državnih organa za neposrednu primjenu (obuke i treninzi) – v. *Pogl. 5.1 i 6*.

Nakon pristupanja prestaje obaveza preuzimanja normativne materije regulativa! Kada je nužno donosi se sprovedbeni akt.

¹⁵ Poslovnik Vlade („Službeni list CG“, br. 3/2012, 31/2015, 48/2017, 62/2018, 121/2023, 58/2024 i 43/2025)

DIREKTIVA

Direktiva (*engl. directive*) je propis EU koji obavezuje države članice u pogledu cilja koji se njime želi postići, ali im ostavlja slobodu izbora forme i metoda za njegovo sprovođenje u nacionalni pravni sistem.¹⁶

PRENOS DIREKTIVA

Direktiva se ne primjenjuje neposredno već **izričito zahtijeva da se njen normativni sadržaj inkorporira u nacionalno zakonodavstvo posredstvom propisa države članice u propisanom roku za prenos**. S tim u vezi, prenos (*engl. transposition*) označava proces uključivanja (*engl. incorporation*) direktiva EU u nacionalni pravni poredak posredstvom domaćeg propisa.

Obradivač ima obavezu da:

- pripremi propis kojim se vrši prenos direktive za njegovo donošenje unutar roka za prenos – v. *Poglavlje 5.2*,
- popuni instrumente za usklađivanje u skladu sa Poslovnikom Vlade¹⁷ – v. *Pogl. 9.1 i 9.2*,
- pripremi tabelu usklađenosti (*engl. table of concordance*) za izvještavanje EK o statusu prenosa direktive – v. *Poglavlje 9.3*; i
- po pristupanju EU, notifikuje EK donijete propise s kojima je izvršen prenos direktive i tabelu usklađenosti Komisiji – v. *Poglavlje 10.3*.

Obradivač je obavezan da obezbijedi potpun prenos u roku propisanom direktivom.

PRISTUP PRENOSU DIREKTIVE MAKSIMALNE HARMONIZACIJE

Direktive maksimalne (totalne) harmonizacije propisuju jedinstvena pravila koja države članice moraju u potpunosti prenijeti, bez odstupanja. Kod ovog tipa direktiva država ne smije zadržati postojeća niti uvoditi nova nacionalna pravila koja odstupaju od nivoa zaštite ili rješenja utvrđenih direktivom. Time se na cijelom zajedničkom tržištu obezbjeđuju isti režim zaštite, jednaki uslovi poslovanja i potpuno ujednačena pravila, bez lokalnih varijacija.

¹⁶ UFEU, član 288, stav 3.

¹⁷ Poslovnik Vlade („Službeni list Crne Gore“, br. 3/2012, 31/2015, 48/2017, 62/2018, 121/2023, 58/2024 i 43/2025)

Obradivač ne smije propisom koji priprema uvoditi blaži, stroži ili dodatni zahtjev u odnosu na odredbe direktive maksimalne harmonizacije.

Obradivač ne smije zadržavati propise koji su blaži, stroži ili zadržavaju dodatne zahtjeve u odnosu na odredbe direktive maksimalne harmonizacije.

U slučaju zadržavanja ili uvođenja zahtjeva koji sustroži od propisanih u direktivi maksimalne harmonizacije Obradivač, danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, stiče obavezu notifikacije domaćih mjera EK uz detaljno obrazloženje osnova u skladu sa UFEU – v. Poglavlje 10.4.

PRISTUP PRENOSU DIREKTIVE MINIMALNE HARMONIZACIJE

Direktiva minimalne harmonizacije postavlja zajednički najniži prag koji sve države članice moraju ispuniti. Za razliku od maksimalne harmonizacije, ona dopušta uvođenje ili zadržavanje strožih rješenja radi višeg nivoa zaštite, ali zabranjuje blaža rješenja. Obradivač može propisati strože zahtjeve kada je to u nacionalnom interesu, ali tada mora osigurati da se stroži nacrt propisa notifikuje EK kada to pravo EU zahtijeva (npr. stroži zahtjevi zaštite životne sredine) – v. Poglavlje 10.4.

Obradivač ne smije propisom koji priprema uvoditi, niti se važećim propisom mogu zadržavati, blaži zahtjevi u odnosu na odredbe direktive minimalne harmonizacije.

ODLUKA

Odluka (engl. *decision*) je pravni akt EU koji je obavezujući u cjelini. Ukoliko određuje subjekte kojima je upućena, obavezuje samo njih.

Prema prirodi i načinu donošenja, odluke se dijele na:

- **opšte odluke** koje se donose u zakonodavnom postupku (član 289. UFEU) od strane Evropskog parlamenta i Savjeta. One su opšte važnosti i neposredno su primjenljive;
- **posebne (pojedinačne) odluke** odnose se na subjekte koji su poimenično navedeni u samom aktu (državu članicu, fizičko ili pravno lice). Obavezujuće su samo za te subjekte i izvršavaju se neposredno, bez obaveze prenošenja u domaći propis (član 288. stav 4. UFEU). Karakteristične su za oblasti isključive nadležnosti Unije, kao što su pravo konkurencije i kontrola državne pomoći.

DONOŠENJE PROPISA PRIJE ČLANSTVA KOJIM SE SPROVODI ODLUKA SA ODLOŽENOM PRIMJENOM OD PRISTUPANJA EU

Crna Gora mora pripremiti i donijeti, kada je to potrebno, akte kojima se osigurava izvršavanje opšte odluke počev od dana članstva.

Obradivač priprema sprovedbeni propis prije članstva sa odloženom primjenom počev od stupanja Crne Gore u članstvo, kada je to nužno za praktično izvršavanje odluke – v. *Pogl. 6 i 7*.

PRIVREMENO PREUZIMANJE ODLUKE PRIJE ČLANSTVA

Na preuzimanje odluka primjenjuju se ista pravila kao i na regulative. **Propis kojim se vrši privremeno preuzimanje odluke prije članstva priprema se kada to EK zahtijeva kao uslov za zatvaranje pregovaračkog poglavlja.**

👉 U slučaju privremenog preuzimanja odluke Obradivač ima obavezu da:

- pripremi propis kojim se vrši preuzimanje odluke radi primjene prije članstva – v. *Poglavlje 5.1*;
- popuni instrumente za usklađivanje u skladu sa Poslovníkom Vlade – v. *Pogl. 9.1 i 9.2*;
- pripremi tabelu usklađenosti za izvještavanje EK o statusu preuzimanja odluke kada postoji takav zahtjev – v. *Poglavlje 9.3*.

O izuzecima od obaveze pripreme propisa kojim se preuzima odluka prije članstva – v. *Poglavlje 5.1*.

Nakon pristupanja prestaje obaveza preuzimanja normativne materije odluke!

DELEGIRANI I SPROVEDBENI AKTI

Delegirani (engl. *delegated acts*) i sprovedbeni akti (engl. *implementing acts*) su propisi koje donosi EK (rjeđe Savjet) na osnovu izričitog ovlašćenja iz odredbe regulative, direktive ili odluke kao osnovnih akata.¹⁸

Ovim aktima EK se vrše izmjene u tekstu osnovnog akta ili se radi izvršavanja osnovnog akta detaljnije uređuju određena tehnička pitanja koja zahtijevaju jednoobraznu primjenu u državama članicama (izgled obrazaca, postupanje, tehnički zahtjevi, hitne mjere, itd.).

¹⁸ V. čl. 290 i 291 UFEU.

PRENOŠENJE/PREUZIMANJE/SPROVOĐENJE DELEGIRANIH I SPROVEDBENIH AKATA INSTITUCIJA EU

Pravila prenosa, preuzimanja i sprovođenja direktiva, regulativa i odluka shodno se primjenjuju na prenos, odnosno sprovođenje, delegiranih i sprovedbenih direktiva, regulativa i odluka – v. *Poglavlje 8*.

POSTUPANJE S KODIFIKACIJOM

Kodifikacija (*engl. codification/codified version*) je postupak objedinjavanja pravnog akta EU (ili više povezanih akata) i svih njegovih izmjena u jedan novi akt - kodifikovan tekst propisa EU.¹⁹ Kodifikacija predstavlja donošenje novog, formalnog akta EU koji zamjenjuje i stavlja van snage prethodne akte, ali u potpunosti zadržava njihov normativni sadržaj bez ikakvih suštinskih promjena.

Kodifikacija može imati dva oblika:

- **vertikalna** – kada se osnovni akt i njegove izmjene objedine u jedan novi akt; ili
- **horizontalna** – kada se dva ili više osnovnih akata koji uređuju povezana pitanja, zajedno sa njihovim izmjenama, objedine u jedan novi akt.²⁰

Obrađivač prepoznaje kodifikovan tekst direktive/regulative/odluke po naznaci „kodifikovan tekst“ (*engl. codification*) ili „kodifikovana verzija teksta“ (*engl. codified version*) u zagradi na kraju njihovog naziva. Primjer: *Direktiva 2009/148/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. novembra 2009. o zaštiti radnika od rizika povezanih s izlaganjem azbestu na radu (kodifikovana verzija teksta)*.

- 👉 Sve što važi za prenos i preuzimanje direktiva, regulativa i odluka u ovom vodiču primjenjuje se bez razlike na njihove kodifikovane verzije.
- 👉 Obrađivač u okviru priprema na izradi propisa kojim će izvršiti prenos/preuzimanje kodifikovane verzije propisa EU, uzima u obzir ranije izvršen prenos ukinutih propisa EU kako bi utvrdio obim dalje normative intervencije na prenosu kodifikacije. Obrađivač u te svrhe može primijeniti tabelu usklađenosti i uporednu tabelu²¹ – v. *Poglavlje 4.2*.

19 V. EUR-lex Pojmovnik sažetaka zakonodavstva EU (*engl. Glossary of summaries*) na internet str. <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/codification.html>

20 Ibid.

21 Uporedna tabela (*engl. correlation table*) je prilog u kodifikovanom ili prerađenom EU propisu koji prikazuje odnos između njegovih odredaba i odredaba ranijih propisa koje zamjenjuje ili objedinjuje.

POSTUPANJE S PREINAČENIM AKTOM EU

Preinačenje propisa (*engl. recasting of legislation*) podrazumijeva postupak donošenja novog akta EU koji objedinjuje prvobitni pravni akt i sve njegove izmjene, ali uvodi i suštinske promjene u normativni sadržaj.²² **Preinačeni propis** (*engl. recast/recast version*) je novi akt koji zadržava dijelom tekst ukinutih akata (poput kodifikacije), ali i unosi nove suštinske izmjene u odnosu na norme akata koje stavlja van snage.²³

Preinačenje može biti:

- **vertikalno** – kada se jedan osnovni akt i njegove izmjene objedine u jedan novi akt;
- **horizontalno** – kada se dva ili više osnovnih akata koji uređuju povezana pitanja, zajedno sa njihovim izmjenama, objedine u jedan novi akt.²⁴

Obrađivač prepoznaje preinačene verzije direktive/regulative/odluke po naznaci „preinačenje“ (*engl. recast*) u zagradi na kraju naziva akta. Primjer: *Direktiva 2006/54/EZ Evropskog parlamenta i savjeta od 5. jula 2006. o sprovođenju načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (preinačenje)*.

- ☞ Sve što važi za prenos i preuzimanje direktiva, regulativa i odluka u ovom vodiču primjenjuje se bez razlike na njihove preinačene verzije;
- ☞ Obrađivač u okviru priprema za izradu propisa kojim će izvršiti prenos/preuzimanje preinačene verzije propisa EU, uzima u obzir ranije izvršen prenos ukinutih propisa EU kako bi utvrdio obim dalje normativne intervencije na prenosu preinačenog propisa. Obrađivač u te svrhe može primijeniti tabelu usklađenosti i uporednu tabelu²⁵ – v. *Poglavlje 4.2*.

22 V. EUR-lex Pojmovnik sažetaka zakonodavstva EU (*engl. Glossary of summaries*) na internet str. <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/recasting-of-legislation.html>

23 Ibid.

24 Ibid.

25 V. EUR-lex Pojmovnik sažetaka zakonodavstva EU (*engl. Glossary of summaries*) na internet str. <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/consolidation.html>

PREČIŠĆENA VERZIJA AKTA EU

Prečišćena verzija akta EU (*engl. consolidated version*) je nezvaničan tekst osnovnog akta EU sa svim izmjenama i ispravkama objedinjenim u jedan dokument koji priprema Kancelarija za publikacije EU. Za razliku od kodifikacije, prečišćena verzija nema pravnu snagu, ali omogućava Obradivaču uvid u važeći tekst propisa bez potrebe za posebnom pretragom svih njegovih izmjena.²⁶

Obradivač pristupa posljednjoj prečišćenoj verziji akta EU preko EUR-Lex baze. O načinu pravilne primjene prečišćene verzije u procesu izrade domaćih propisa - v. Pogl. 4.1.2, 9.2 i 9.3.

UTICAJ SUDSKE PRAKSE NA PREUZIMANJE NORMATIVNOG SADRŽAJA

Sud pravde Evropske unije ima isključivu nadležnost da tumači pravo EU i da odlučuje o valjanosti akata institucija. Njegova tumačenja imaju primat nad domaćim pravom i neposredno utiču na to kako domaći sudovi i drugi državni organi primjenjuju odredbe akta EU. Zato su presude ključne za razumijevanje sadržaja, cilja i domašaja konkretne norme propisa EU i mogu uticati na oblikovanje odredaba propisa kojim se ta norma preuzima.

Prilikom tumačenja propisa EU, Obradivač će provjeriti relevantnu praksu Suda pravde Evropske unije. Praksi pristupa preko stranice konkretnog propisa u EUR-Lex bazi: „Informacije o dokumentu” (*engl. Document information*) → „Predmet koji utiče na dokument” (*engl. Affected by case*). Tu se nalaze veze ka predmetima koji se odnose na taj propis ili na njegove pojedine odredbe.

²⁶ UFEU, član 288, stav 5

PREPORUKE, MIŠLJENJA I INSTRUMENTI TUMAČENJA

Preporuke i mišljenja (engl. *recommendations and opinions*)²⁷ nemaju pravno obavezujuću snagu, ali predstavljaju važan izvor smjernica i orijentacije za države članice i institucije EU u primjeni propisa EU, te mogu uticati na pravac zakonodavnih aktivnosti i pomoći u tumačenju postojećih normi EU. Obrađivač ih uzima u obzir kada se odnose na sadržaj propisa EU koji preuzima, sprovodi ili primjenjuje.

Slično tome, instrumenti tumačenja koje donosi EK — smjernice, uputstva i obavještenja — nijesu formalni izvori prava, ali imaju praktičnu važnost jer detaljno objašnjavaju kako se pravo EU primjenjuje. Pošto EK nadzire sprovođenje prava EU, ovi instrumenti služe kao vodilja za pravilnu primjenu EU propisa. Osim toga, oni su relevantni za preuzimanje i primjenu propisa u oblasti konkurencije i državne pomoći, u skladu sa članom 73 SSP.²⁸

Preporuke, mišljenja, smjernice, uputstva i drugi instrumenti tumačenja institucija EU mogu biti značajni za ocjenu da li je država pravilno primijenila pravo Unije. Postupanje u skladu s njima može biti relevantno kako za odnos sa EK, tako i za ocjenu držanja države pred Sudom pravde Evropske unije u postupcima koje ona pokreće.

Kada tumači propis EU, Obrađivač će provjeriti da li su za njega objavljene smjernice, obavještenja, uputstva, vodiči, preporuke ili mišljenja institucija EU. Ti dokumenti dostupni su u EUR-Lex bazi, na stranici konkretnog propisa: „Informacije o dokumentu” → „Odnos između dokumenata” → „Svi dokumenti koji se temelje na ovom dokumentu” (engl. *All documents based on this document*).

²⁷ UFEU, član 288, stav 5

²⁸ Član 73 SSP-a utvrđuje pravila o zaštiti konkurencije i kontroli državne pomoći koja mogu uticati na trgovinu između Evropske unije i Crne Gore i propisuje da se njihova primjena i tumačenje zasnivaju na kriterijumima koji proizlaze iz prava EU i instrumenata tumačenja koje su donijele institucije Evropske unije.

4. PRIPREMNE RADNJE PRIJE POČETKA IZRADE PROPISA

Priprema Obradivača prije početka izrade propisa kojim prenosi/preuzima propis EU obuhvata sljedeće korake:

1. Identifikacija propisa EU u nadležnosti Obradivača i domaćih propisa na koje će njegovo preuzimanje ili sprovođenje imati uticaj,
2. Provjera statusa prenosa/preuzimanja obavezujućih odredbi propisa EU primjenom tabele usklađenosti i drugih praktičnih alata, i
3. Stručna redaktura i priprema terminološke tabele za crnogorsku verziju pravne tekovine EU.

4.1. PRVI KORAK - IDENTIFIKACIJA PROPISA EU IZ NADLEŽNOSTI OBRAĐIVAČA I DOMAĆIH PROPISA NA KOJE ĆE PRENOS/PREUZIMANJE/SPROVOĐENJE IMATI UTICAJ

 U ovom koraku Obradivač preduzima sljedeće podaktivnosti:

- identifikuje propis EU, ili dio njegove normativne materije, za čije prenošenje, preuzimanje ili sprovođenje odgovara prema svojoj nadležnosti - v. *Pogl. 4.1.1.*
- vrši provjeru u EUR-lex bazi podataka važenja, statusa izmjena i dopuna, roka za prenos, stupanja na snagu i početka primjene propisa EU i upozna se sa sadržajem propisa - v. *Pogl. 4.1.2.*
- identifikuje važeće domaće propise na koje će prenos, preuzimanje ili sprovođenje propisa EU uticati sa stanovišta materije uređenja - v. *Pogl. 4.1.3.*

4.1.1. IDENTIFIKACIJA PRAVNE TEKOVINE UNIJE IZ NADLEŽNOSTI OBRAĐIVAČA

U poslovima identifikacije, prenosa, preuzimanja ili sprovođenja akata EU iz svoje nadležnosti, Obradivač postupa samostalno kao organ (buduće) države članice Evropske unije.

Obradivač identifikuje propise EU za koje je odgovoran u okviru pregovaračkog poglavlja, na osnovu distribucije CELEX oznaka iz paketa pravne tekovine koji MEP preuzima sa baze EUR-Lex, primjenom *Uputstva za ocjenjivanje relevantnosti*, kao i obaveza koje proizlaze iz Programa pristupanja Crne Gore EU, pregovaračke pozicije, akcionih planova za zatvaranje pregovaračkih poglavlja i Monitoring tablica (*eng. Monitoring Tables*)²⁹.

Distribucija CELEX oznaka ne oslobađa Obradivača obaveze da prati usvajanje novih i izmjene važećih EU propisa iz svoje nadležnosti, kao ni obaveze da planira propise za njihov prenos i sprovođenje u rokovima koji važe za državu članicu. U tom cilju, Obradivač samostalno i kontinuirano prati razvoj pravne tekovine EU — uključujući izmjene i dopune propisa, sudsku praksu i akte tumačenja institucija EU — koristeći naročito EUR-Lex bazu podataka.

4.1.2. PROVJERA U EUR-LEX BAZI PODATAKA VAŽENJA, STATUSA IZMJENA I DOPUNA, ROKA ZA PRENOS, STUPANJA NA SNAGU, POČETKA PRIMJENE PROPISA EU I UPOZNAVANJE SA SADRŽAJEM PROPISA

PROVJERA VAŽENJA

Status propisa EU provjerava se u bazi EUR-Lex unosom broja propisa (npr. Directive 2010/75/EU) ili njegove CELEX oznake (npr. 32010L0075). U odjeljku *Podaci o dokumentu* (*engl. Document information*), neposredno ispod naslova propisa, status je prikazan kružnim indikatorom:

- zelena oznaka – propis je na snazi (*engl. In force*);
- crvena oznaka – propis više nije na snazi (*engl. No longer in force*).

²⁹ Monitoring tablica nakon zatvaranja pregovaračkog poglavlja je detaljan pregledni dokument koji služi za praćenje sprovođenja preuzetih obaveza i trajnog usklađivanja sa zakonodavstvom Evropske unije. Glavna svrha ovog mehanizma je osiguranje da država kandidat ne nazaduje u reformama nakon što se poglavlje zvanično zatvori.

Directive 2008/1/EC of the European Parliament and of the Council of 15 January 2008 concerning integrated pollution prevention and control (Codified version) (Text with EEA relevance)

OJ L 24, 29.1.2008, pp. 8–29 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- No longer in force, Date of end of validity: 06/01/2014; Repealed by [32010L0075](#) <<

Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (recast) (Text with EEA relevance)

OJ L 334, 17.12.2010, pp. 17–119 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- In force: This act has been changed. Current consolidated version: [04/08/2024](#) <<

PROVJERA IZMJENA I DOPUNA

Ako je propis mijenjan, pored indikatora o važenju, biće prikazana i oznaka da je tekst propisa izmijenjen (*engl. This text has been changed*). U odjeljku Podaci o dokumentu (*engl. Document information*), u kartici Izmijenjen aktima (*engl. Modified by*), Obradivač može provjeriti koje su odredbe propisa mijenjane kao i CELEX oznaku propisa kojim je izvršena promjena – v. sliku dolje.

Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (recast) (Text with EEA relevance)

OJ L 334, 17.12.2010, pp. 17–119 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- In force: This act has been changed. Current consolidated version: [04/08/2024](#)

>>	Modified by	32024L1785	Deletion	article 77	04/08/2024
	Modified by	32024L1785	Replacement	article 12 paragraph 1 point (c)	04/08/2024
	Modified by	32024L1785	Addition	article 11 point (fa)	04/08/2024
	Modified by	32024L1785	Replacement	article 3 point 14	04/08/2024

PRISTUPANJE POSLJEDNJEM PREČIŠĆENOM TEKSTU PROPISA (ENGL. CURRENT CONSOLIDATED VERSION)

Prečišćena verzija akta EU (*engl. consolidated version*) sadrži izmjene i ispravke propisa Unije objedinjene u jedinstveni tekst koji izrađuje Kancelarija za publikacije EU. Prečišćena verzija **nema pravnu snagu**, ali bitno olakšava rukovanje i kretanje kroz tekst propisa. Klikom na opciju *Posljednja prečišćena verzija* (*engl. current consolidated version*), koja se nalazi ispod naslova propisa, Obradivač otvara tekst propisa sa svim do tada unijetim izmjenama i dopunama integriranim u jedinstven tekst – v. sliku dolje.

Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (recast) (Text with EEA relevance)

OJ L 334, 17.12.2010, pp. 17–119 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- In force: This act has been changed. Current consolidated version: [04/08/2024](#) <<

PROVJERA DA LI PREČIŠĆEN TEKST PROPISA OBUHVATA SVE IZMJENE I DOPUNE

Prije početka rada, **Obradivač provjerava da li posljednja prečišćena verzija sadrži sve izmjene propisa**. Spisak svih izmjena nalazi se u EUR-Lex-u: „Podaci o dokumentu” (*engl. Document information*) > „Odnos između dokumenata” (*engl. Relationship between documents*) > „Izmijenjen aktima” (*engl. Modified by*). Ako neka izmjena nije uključena u prečišćeni tekst, tu odredbu treba ručno unijeti u tabelu usklađenosti, kako bi se status prenosa pravilno utvrdio prije izrade novog propisa – v. sliku dolje.

Regulation (EU) 2023/1230 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2023 on machinery and repealing Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of the Council and Council Directive 73/361/EEC (Text with EEA relevance)

PE/6/2023/REV/1

OJ L 165, 29.6.2023, pp. 1–102 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- In force: This act has been changed. Current consolidated version: [29/06/2023](#) <<

Relationship between documents

Treaty: Treaty establishing the European Community

Legal basis:

- 11992E235

Proposal:

- 51997PC0619

Select all documents mentioning this document

Modified by:

Relation	Act	Comment	Subdivision concerned	From	To
All	All				
Modified by	32024R2747	Addition	article 5a	29/05/2026	
Modified by	32024R2747	Replacement	article 2	29/05/2026	

Iako je riječ o posljednjoj prečišćenoj verziji Regulative (EU) 2023/1230 od 29/06/2023, ona ne sadrži izmjenu izvršenu propisom CELEX 32024R2747 od 29/05/2026. Zato Obradivač mora otvoriti CELEX 32024R2747 i ručno unijeti u tabelu usklađenosti za Regulativu (EU) 2023/1230 tekst novog člana 2 (na mjesto starog) i nov član 5a poslije člana 5.

PROVJERA STUPANJA NA SNAGU, ROKA ZA PRENOS I POČETKA PRIMJENE

Datum stupanja na snagu, rok za prenos i početak primjene propisa Obradivač provjerava u EUR-Lex-u u odjeljku „Podaci o dokumentu“ (*engl. Document information*), kartica „Datumi“ (*engl. Dates*) – v. sliku dolje. Isti podaci mogu se provjeriti neposredno u završnim odredbama samog propisa.

Dates

Date of document: 24/11/2010

Date of effect: Application Takes partial effect See Art 82

Date of effect: 06/01/2011; Entry into force Date pub. +20 See Art 83

Date of effect: 07/01/2013; Application See Art 80

Date of transposition: 07/01/2013; At the latest See Art 80

Date of end of validity: No end date

UPOZNAVANJE SA SADRŽAJEM PROPISA EU

Za razumijevanje propisa EU Obradivač treba da pročita njegove uvodne izjave (*engl. recitals*) i odredbe. Za brzo upoznavanje s ciljem i predmetom propisa Obradivač može koristiti i opciju „Sažetak dokumenta“ (*engl. Document Summary*) na početnoj stranici propisa – v. sliku dolje.

Text
Document information
Procedure
National transposition
Document summary

Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated prevention and control) (recast) (Text with EEA relevance)

OJ L 334, 17.12.2010, pp. 17–119 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

► This document has been published in a special edition(s) (HR)

► In force: This act has been changed. Current consolidated version: 04/08/2024

ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>

PRISTUPANJE PREPORUKAMA, MIŠLJENJIMA I INSTRUMENTIMA TUMAČENJA EK

Obrađivač može koristiti odjeljak „Podaci o dokumentu” (*engl. Document information*), rubriku „Odnos između dokumenata” (*engl. Relationship between documents*), za pristup mišljenjima, preporukama i drugim dokumentima institucija EU i EK povezanim s tumačenjem i primjenom propisa – v. *sliku dolje*.

» Relationship between documents

Treaty: Treaty on the Functioning of the European Union

Legal basis:

- [12010E192 - P01](#)
- [12010E294](#)

Proposal:

- [52007PC0844](#)

Q Select all documents based on this document

Q Select all implementing acts based on this document

Q Select all documents mentioning this document

PRISTUPANJE SUDSKOJ PRAKSI

U kartici „Predmet koji utiče na dokument” (*engl. Affected by case*), Obrađivač može pronaći sudske predmete i presude Suda pravde EU koje se odnose na predmetni propis ili njegove odredbe - v. *sliku dolje*.

» Affected by case:

- article 13 P7 Annulment requested by [62011TN0158](#)
- A25 Proceedings concerning failure by Member States [62014CJ0137](#)
- article 25 establishment of failure to fulfil an obligation requested by [62014CN0137](#)
- A03P9 Interpreted by [62021CJ0043](#)
- A13 Interpreted by [62021CJ0375](#)
- A15P4 Interpreted by [62021CJ0375](#)
- A18 Interpreted by [62021CJ0375](#)

IZBOR JEZIČKE VERZIJE PROPISA EU

Obrađivač može čitati propis EU na jeziku koji mu je najbliži. Ako značenje neke odredbe nije potpuno jasno, treba provjeriti i druge jezičke verzije propisa. Crnogorska verzija biće dostupna nakon pristupanja Crne Gore – v. *sliku dolje*.

Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (recast) (Text with EEA relevance)

OJ L 334, 17.12.2010, pp. 17–119 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

► This document has been published in a special edition(s) (HR)

🟢 In force: This act has been changed. Current consolidated version: [04/08/2024](#)

ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>

✖ Expand all ✖ Collapse all

» Languages, formats and link to OJ

	BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV
HTML																								
PDF																								
Official Journal																								

4.1.3. IDENTIFIKACIJA DOMAĆIH PROPISA NA KOJE ĆE PRENOS, PREUZIMANJE ILI SPROVOĐENJE PROPISA EU UTICATI

Akt EU može zahtijevati različite intervencije: donošenje novog propisa, izmjenu ili dopunu važećih propisa, ili uklanjanje neusklađenih odredbi. Moguće je i da nikakva intervencija nije potrebna – kada je već postignuta potpuna usklađenost ili kada je moguća neposredna primjena bez sprovedbenog propisa. Nakon što identifikuje propis EU i upozna se s njegovim sadržajem, Obradivač utvrđuje koji važeći crnogorski propisi uređuju istu materiju, kako bi ocijenio:

- trenutni stepen usklađenosti s propisom EU,
- potrebu za normativnom intervencijom (prenos, preuzimanje, sprovođenje ili bez intervencije),
- odgovarajući oblik normativne intervencije (novi propis, izmjene i dopune, stavljanje van snage propisa ili odredaba, donošenje sprovedbenog propisa, i dr.).

Prilikom odlučivanja o potrebi, vrsti i obimu normativne intervencije, Obradivač naročito uzima u obzir:

- vrstu i sadržaj propisa EU – v. *Poglavlje 3*,
- da li je akt EU već bio predmet prenosa/preuzimanja – v. *Poglavlje 4.2*,
- da li novi akt EU mijenja, dopunjuje ili ukida ranije preneseni/preuzeti propis EU – v. *Poglavlje 4.2*,
- granice normativne intervencije koje proizlaze iz prirode nadležnosti EU u konkretnoj oblasti – v. *Poglavlje 10.2*,
- obaveze notifikacije EK i/ili prethodnog odobrenja nacrt/predloga propisa – v. *Pogl. 10.3 i 10.4, itd.*

4.2. DRUGI KORAK - PROVJERA STATUSA PRENOSA/ PREUZIMANJA OBAVEZUJUĆIH ODREDBI PROPISA EU

Obrađivač koristi tabelu usklađenosti (TU), a kod kodifikacija i preinačenih propisa EU i uporednu tabelu, kako bi utvrdio koje odredbe propisa EU treba prenijeti ili preuzeti, koje su već prenesene u crnogorsko zakonodavstvo, i koje propise je potrebno donijeti, izmijeniti ili dopuniti radi potpunog prenosa.

• **Identifikacija odredaba koje treba prenijeti:** Kada propis EU ranije nije bio predmet prenosa, Obrađivač unosi njegove odredbe u TU i utvrđuje koje odredbe sadrže obavezujuća pravila koja je potrebno prenijeti u crnogorsko zakonodavstvo, a koje odredbe nijesu pravno obavezujuće i ne zahtijevaju prenos – v. sliku dolje.

Odredba propisa EU (Član, stav, tačka)	Obaveznost	Napomena
Član 1: Predmet i cilj propisa.	PROGRAMSKA odredba (nije obavezujuća, ali se može preuzeti iz nomotehničkih razloga)	Zadatak: Formulirati uvodni član našeg propisa.
Član 2, stav 1: Definicije ključnih tehničkih pojmova.	OBAVEZUJUĆA (Preuzeti)	Zadatak: Provjeriti koje definicije idu u zakon, a koje spuštamo u pravilnik.
Član 3: Opšta obaveza registracije za sve operatore na tržištu.	OBAVEZUJUĆA (Preuzeti)	Zadatak: Kreirati novu materijalnu obavezu u zakonu i povezati je sa kaznenim odredbama.
Član 4: Mogućnost izuzeća malih proizvođača (država može odlučiti).	DISKRECIONA (Odlučiti)	Zadatak: Konsultovati Sektor za privredu. Ako prihvatamo izuzeće, osmisлити kriterijume za "male proizvođače".
Član 5, stav 1: Obaveza države da šalje podatke Evropskoj komisiji.	MJEŠOVITA (Obavezujuća u dijelu koji se odnosi na državu)	Zadatak: Formulirati obavezu domaćeg organa da prikuplja i šalje podatke. Ignorirati obaveze EK.
Član 5, stav 2: Evropska komisija na osnovu podataka pravi godišnji izvještaj.	NEOBAVEZUJUĆA (Preskočiti)	Zadatak: Preskače se u potpunosti. Ne unositi ništa u domaći propis.
Član 6: Propisivanje kaznenih mjera za kršenje pravila.	OBAVEZUJUĆA (Preuzeti)	Zadatak: Uskladiti sa Zakonom o prekršajima i propisati srazmjerne novčane kazne za kršenje Člana 3.
Član 7: Stupanje na snagu i adresati ove direktive.	NEOBAVEZUJUĆA (Preskočiti)	Zadatak: Preskače se u potpunosti. Naš propis ima svoja pravila o stupanju na snagu.
Prilog I: Tehnički obrazac/formular za registraciju.	OBAVEZUJUĆA (Preuzeti)	Zadatak: Predvidjeti u zakonu pravni osnov, a sam izgled ovog obrasca pripremiti kao prilog podzakonskog akta.

Dovršetak započetog prenosa: Ako je propis EU već bio predmet djelimičnog prenosa, Obradivač koristi ranije popunjenu TU i ažurira je tokom pripreme novog propisa. U tabeli zadržava ranije prenesene odredbe i utvrđuje koje odredbe propisa EU još nijesu prenesene, odnosno koje normativne intervencije u domaćem zakonodavstvu treba izvršiti radi potpunog prenosa – v. *sliku dolje*.

Odredba propisa EU (član, stav, tačka)	Odredba važećeg/ predloga propisa (Zakon/Uredba)	Usklađenost	Razlog neusklađenosti/Napomena	Rok za prenos
Član 1: Predmet i cilj propisa.	Član 1 Zakona	Potpuno usklađeno	Završeno. Uvodni član je formulisan i usklađen.	
Član 2, stav 1: Definicije ključnih tehničkih pojmova.	Član 3 Zakona	Potpuno usklađeno	Završeno. Definicije su integrisane u opšte odredbe zakona.	
Član 3: Opšta obaveza registracije za sve operatore na tržištu.	Potrebno donijeti podzakonski akt	Djelimično usklađeno	Zadatak: Izraditi detaljnu proceduru registracije kroz podzakonski akt. Konstatacija: Pravni osnov za donošenje akta obezbijeđen je u matičnom Zakonu.	25. maj 2027. (član 7, Dir.)
Član 4: Mogućnost izuzeća malih proizvođača (država može odlučiti).	DISKRECIONA	Nije primjenljivo osim ako se prenese	Zadatak: Donijeti odluku nakon konsultacija. Ako se prihvata, dopisati novi stav u Član 12 Zakona.	
Član 5, stav 1: Obaveza države da šalje podatke Evropskoj komisiji.	Član 25 Zakona	Potpuno usklađeno	Završeno. Prenijeta je samo obaveza domaćeg organa. Nadležnost EK je izbrisana.	
Član 5, stav 2: Evropska komisija na osnovu podataka pravi godišnji izvještaj.	NEOBAVEZUJUĆA	Nije primjenljivo	Završeno. Odredba je preskočena jer se odnosi na institucije EU.	
Član 6: Propisivanje kaznenih mjera za kršenje pravila.	Član 45 Zakona	Potpuno usklađeno	Završeno. Propisane su prekršajne kazne za kršenje obaveze iz Člana 12 Zakona.	
Član 7: Stupanje na snagu i adresati ove direktive.	NEOBAVEZUJUĆA	Nije primjenljivo	Završeno. Preskočeno u potpunosti.	
Prilog I: Tehnički obrazac/formular za registraciju.	Potrebno donijeti podzakonski akt	Djelimično usklađeno	Zadatak: Izraditi i priložiti tehnički obrazac uz podzakonski akt. Konstatacija: Pravni osnov za donošenje ovog akta već postoji u Zakonu.	25. maj 2027.

Prenos izmjena propisa EU: Kada je propis EU već bio predmet prenosa, Obradivač može koristiti ranije popunjenu TU i ažurirati je u skladu sa izmjenama teksta propisa EU. U tabelu unosi nove i izmijenjene odredbe propisa EU, briše odredbe koje više nijesu na snazi i, na osnovu tako ažurirane tabele, utvrđuje koje promjene u domaćim propisima je potrebno izvršiti radi usklađivanja sa važećim tekstom propisa EU – v. sliku dolje.

Odredba propisa EU (član, stav, tačka)	Odredba važećeg propisa (Zakon/ Uredba)	Status usklađenosti	Razlog neusklađenosti/ Napomena	Rok za prenos
Član 1 Predmet i cilj: Uspostavljanje pravila za prekogranični promet robe i zaštitu potrošača.	Član 1 Zakona o...	Potpuno usklađeno	Nema intervencije. Važeći član je precizno definisan i u potpunosti pokriva predmet propisa EU.	
Član 2, stav 1 Definicije: Značenje pojmova "operator", "uvoznik" i "nadležni organ".	Član 3 Zakona o...	Djelimično usklađeno	Izmijeniti važeći član. Kroz izmjene i dopune zakona dodati pojam "uvoznik" koji je izostavljen u važećem tekstu, a ključan je za prenos povezane materije.	
Član 3 Obaveza država: Države članice obezbjeđuju da operateri registruju svoju djelatnost.	Član 12 Zakona o...	Potpuno usklađeno	Nema intervencije. Obaveza registracije je već adekvatno propisana u važećem zakonu.	
Član 3a Obaveza država: Država članica propisuje sistem dozvola za određene djelatnosti.	Nije preuzeto	Neusklađeno (nova odredba propisa EU unijeta izmjenom)	Potrebna intervencija: Propisati sistem dozvola za djelatnosti iz novog člana 3a propisa EU	25. maj 2028. (član 3, Direktive o izmjenama)
Član 4 Diskreciono pravo: Države članice mogu izuzeti male proizvođače od obaveze registracije.	Nije preuzeto	Nije primjenljivo	Ocijeniti potrebu izmjene. Izvršiti analizu tržišta i odlučiti da li kroz izmjene zakona treba uvesti ovo izuzeće za male proizvođače. Ako se odluči pozitivno, pripremiti novi stav u Članu 12.	
Član 5, stav 1. Mješovita odredba: Države dostavljaju izvještaj EK, a EK ga objavljuje na svom sajtu.	Član 40 Zakona o...	Neusklađeno	Očistiti tekst važećeg člana. Pokrenuti izmjenu Člana 40 kako bi se izbrisao dio teksta u kojem se pominje obaveza EK da „objavi izvještaj“. Važeći propis mora sadržati samo obavezu našeg organa.	
Član 5, stav 2 Obaveza EK: Evropska komisija ocjenjuje izvještaje i podnosi predlog Savjetu.	Nije preuzeto (izostavlja se)	Nije primjenljivo	Nema intervencije. Odredba je ispravno izostavljena u važećem propisu jer se odnosi na nadležnost institucija EU.	
Član 6 Kazne: Države članice utvrđuju pravila o kaznama koje se primjenjuju na povrede ovog propisa.	Član 55 Zakona o... (Kaznene odredbe)	Djelimično usklađeno	Dopuniti kaznene odredbe. U Članu 55 važećeg zakona nedostaje prekršaj za kršenje Člana 12 (registracija). Potrebno je kroz izmjene propisati novčanu kaznu za neregistrovane operatere.	
Član 7: Stupanje na snagu i adresati ove direktive.	Nije preuzeto	Nije primjenljivo		

Prenos kodifikacije ili preinačenog propisa EU: s obzirom da kodifikacija ili preinačeni akt EU ukida raniji propis, Obradivač pomoću uporedne tabele utvrđuje odnos između odredaba ukinutog i novog akta Unije.

Ukoliko je ukinut akt EU (ili više njih) bio predmet ranijeg prenosa domaćim aktom Obradivač **kod kodifikacije** koristi uporednu tabelu da identifikuje koje su odredbe novog akta EU već prenesene, koje eventualno nijesu, i koje zahtijevaju nomotehnička usklađivanja (npr. ažuriranje odredbe o prenosu i upućivanja na ukinuti propis).

Kod preinačenog propisa, kada je ukinuti akt EU (ili više njih) bio predmet prenosa domaćim propisom, uporedna tabela pokazuje Obradivaču koje odredbe je preinačeni akt EU zadržao iz ukinutog akta EU bez izmjena, a koje su izmijenjene ili predstavljaju novu normativnu materiju. Na osnovu toga Obradivač utvrđuje koje odredbe crnogorskog propisa mogu ostati nepromijenjene, koje treba uskladiti sa izmijenjenim odredbama, a koje nove odredbe tek treba prenijeti – v. sliku dolje.

Član ukinute Direktive _/_/_	Član Direktive (EU) _/_/_ (preinačena)	Status odredbe / Priroda izmjene	Odredba domaćeg propisa (Zakon / Uredba)	Stepen usklađenosti
Član 1(1)	Član 2(1)	Nepromijenjen tekst	Član 1 stav 1 Zakona	Potpuno usklađeno (potrebna izmjena odredbe prenosa radi upućivanja na broj i naziv nove Direktive)
Član 1(2)	Član 2(2)	Izmijenjen tekst (proširen obuhvat)	Član 1 stav 2 Zakona	Djelimično usklađeno (potrebna izmjena)
Član 2	Član 3	Nepromijenjen tekst (nova numeracija)	(Nema odredbe)	Neusklađeno (zahtijeva prenos)
Član 3	Član 4	Nepromijenjen tekst (nova numeracija)	Član 3 stav 1 Zakona	Potpuno usklađeno, ali je promijenjeno upućivanje. Potrebno ažurirati član 3 stav 1 Zakona kako bi upućivao na član 4 nove Direktive.
/	Član 5	Nov član	(nema odredbe)	Neusklađeno (potrebna dopuna Zakona)
Prilog I	Prilog I	Izmijenjen tekst	Prilog 1. Uredbe	Neusklađeno (potrebna izmjena Uredbe)
/	Prilog 2	Nov tekst	Nije preuzet	Neusklađeno (potrebno propisati osnov u zakonu i donijeti podzakonski akt za prenos Priloga 2)

4.3. TREĆI KORAK - STRUČNA REDAKTURA I PRIPREMA TERMINOLOŠKE TABELE ZA CRNOGORSKU VERZIJU PRAVNE TEKOVINE EU

PRIORITETIZACIJA PREVOĐENJA PROPISA EU NA CRNOGORSKI JEZIK, STRUČNA REDAKTURA I TERMINOLOGIJA

Prije članstva Crne Gore u EU, prevođenje i redaktura pravnih akata EU sastavni su dio procesa prenosa/preuzimanja/sprovođenja svakog akta EU. **U načelu**, akti EU treba da se prevedu prije njihovog prenosa/preuzimanja u domaći propis, odnosno prije donošenja sprovedbenog propisa, pri čemu se **jasno definišu pravni koncepti i utvrđuje odgovarajuća terminologija** (značenje izraza). Sve ove činjenice potrebno je uzeti u obzir prilikom planiranja aktivnosti prije početka izrade propisa.

Da bi terminološki sređen prevod akta EU bio na raspolaganju prije početka izrade propisa kojim se vrši prenos, preuzimanje ili sprovođenje Obradivač treba da prioritete iskaže blagovremeno (vodeći računa o obimnosti pravne tekovine tj. broju strana) i da uzme aktivno učešće u stručnoj redakaturi prevoda, uz kontrolu i stručnu podršku Direkcije za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU u MEP-u (u daljem tekstu: Direkcija).

Obradivači su obavezni da, preko imenovanih koordinatora za stručnu redakturu, dostave Direkciji listu propisa EU koji su prioritet za prevođenje kako bi bili uvršteni u plan prevođenja i stručne redakture za narednu godinu (ukoliko dati akti nijesu već prevedeni i stručno revidirani).

Obradivač prati status prevoda akata EU iz svoje nadležnosti.

STRUČNA REDAKTURA I SISTEMATIZACIJA TERMINOLOGIJJE PREKO TERMINOLOŠKE TABELE

Stručna redaktura podrazumijeva provjeru tačnosti prevoda stručne terminologije akta EU iz odgovarajuće oblasti od strane Obradivača. Proces stručne redakture je standardizovan postupak, metodološki utemeljen u lingvističkom i pravnom smislu, sa definisanim slijedom koraka i precizno utvrđenim ulogama, materijalom i rokovima koje definiše Direkcija. Direkcija dostavlja materijal stručnim redaktorima Obradivača preko imenovanih koordinatora za stručnu redakturu u formi tematskih paketa, koji sadrže lektorisane prevode propisa iz iste oblasti pravne tekovine, zajedno sa popunjenim **terminološkim tabelama (TT) – v. Prilog 4**. Stručni redaktor Obradivača je dužan potvrditi ili revidirati TT tokom rada na stručnoj redakaturi prevoda. Rezultat stručne redakture je stručno pouzdan prevod akata EU i potvrđena stručna terminologija koja se

čuva u centralnoj terminološkoj bazi *Monterm* koja je dostupna na internetu. Na taj način obezbjeđuje se ujednačena terminologija unutar dokumenata iz iste oblasti, budući da se prilikom prevođenja na engleski jezik akta EU i domaćeg propisa koji vrši njegov prenos, koristi sva sistematizovana terminologija dostupna na *Montermu*, koju su Obrađivači obavezni koristiti.

- Obrađivač je obavezan da imenuje stručnog redaktora/redaktore.
- Obrađivač, preko stručnih redaktora, sprovodi stručnu redakturu prevoda akta EU i potvrđuje i revidira prevod termina u TT koje mu dostavi Direkcija.
- Obrađivač je obavezan da za potrebe izrade propisa kojim vrši prenos/preuzimanje/sprovođenje akta EU koristi terminologiju dostupnu na *Montermu* - na adresi <https://eiprevod.gov.me/> i prevod akta EU koji je prošao stručnu redakturu.

PREVOD DOMAĆEG PROPISA NA ENGLISKI JEZIK ZA IZVJEŠTAVANJE EK

Prije članstva Crne Gore u EU, propis kojim se vrši prenos/preuzimanje/sprovođenje akta EU prevodi se na engleski jezik za potrebe izvještavanja EK. Pri prevodu termina preuzetih iz propisa EU koristi se terminologija iz važeće engleske verzije tog propisa, a koja je sistematizovana u procesu stručne redakture i sačuvana u *Montermu* koji je javno dostupan na pomenutoj adresi. Nakon pristupanja Crne Gore Uniji i sticanja statusa crnogorskog kao službenog jezika EU, prestaje obaveza prevođenja propisa na engleski jezik.

5. IZRADA PROPISA KOJIM SE VRŠI PREUZIMANJE/PRENOS PROPISA EU

5.1. PROPIS KOJIM SE PRIVREMENO PREUZIMA REGULATIVA/ODLUKA PRIJE ČLANSTVA

Propis kojim se preuzima regulativa/odluka je propis koji Obrađivač planski priprema i koji se donosi radi privremenog preuzimanja svih ili dijela obavezujućih odredaba važeće regulative/odluke i njihove primjene do pristupanja Crne Gore u članstvo EU ako je to zahtjev pregovaračkog procesa.

ISKLJUČENJE OBAVEZE DONOŠENJA PROPISA KOJIM SE PRIVREMENO PREUZIMA REGULATIVA/ODLUKA PRIJE ČLANSTVA

Obrađivač ne priprema poseban propis za preuzimanje regulative ili odluke:

- kada EK ne zahtijeva njihovo preuzimanje kao uslov za zatvaranje pregovaračkog poglavlja, a njihova primjena prije članstva nije svrsishodna;
- kada su usvojene neposredno prije očekivanog datuma pristupanja, pa njihovo preuzimanje prije članstva nije svrsishodno;
- od dana stupanja na snagu Ugovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.

NAČIN PREUZIMANJA

Ako je preuzimanje regulative/odluke i dalje potrebno, Obrađivač ga vrši potpuno i bez odstupanja od akta EU – ne smije uvesti ni stroža ni blaža pravila, osim kada akt to izričito dozvoljava – uz koordinaciju kada je za preuzimanje nadležno više Obrađivača. Na preuzimanje se shodno primjenjuju pravila prenosa direktive (v. *Poglavlje 5.3*), a okolnost da se propisom preuzima regulativa/odluka naznačava se u skladu s Pravno-tehničkim pravilima.

POSTUPANJE S VAŽEĆIM PROPISOM KOJIM SU PREUZIMANE REGULATIVE/ODLUKE (PRELAZNI REŽIM DO ČLANSTVA)

S obzirom na završnu fazu pregovaračkog procesa, Obrađivač identifikuje propise iz svoje nadležnosti kojim je izvršeno preuzimanje regulative (i odluke) i priprema njihovo usklađivanje s režimom neposredne primjene po sljedećim koracima:

1. **Popisivanje** domaćih propisa kojima je izvršen prenos normativne materije regulativa/odluka.
2. **Identifikacija domaćih odredbi** kojim je izvršeno preuzimanje odredbi regulative/odluke (preko tabele usklađenosti, uporedne tabele i sl.).
3. **Stavljanje van snage:** propisati prestanak važenja propisa, odnosno odredaba, s dejstvom od dana pristupanja Uniji – ne ranije (da ne nastane pravna praznina) ni kasnije (da se izbjegnu dvostruko normiranje i dvostruko sankcionisanje).
4. **Priprema sprovedbenih propisa sa odloženom primjenom počev od pristupanja** gdje je za neposrednu primjenu regulative/odluke nužno odrediti nadležni organ, ovlašćenja, nadzor ili kazne - v. *Pogl. 6 i 7*.

Cilj ovih koraka je da na dan pristupanja u pravnom poretku ne ostanu na snazi domaće odredbe koje preuzimaju odredbe regulative/odluke, a da budu obezbijeđeni svi uslovi za njihovu neposrednu primjenu.

NAČIN PROPISIVANJA PRESTANKA VAŽENJA PROPISA KOJIM JE IZVRŠENO PREUZIMANJE REGULATIVE/ODLUKE

Obrađivač ima obavezu da obezbijedi stavljanje van snage propisa ili njihovih odredaba kojima je izvršeno preuzimanje regulative ili odluke, kako bi se nakon pristupanja osigurala njihova neposredna primjena i izbjeglo dvostruko normiranje, preklapanje nadležnosti i dvostruko sankcionisanje za istu povredu.

Odredba o prestanku važenja propisuje da će domaći propis ili njegove odredbe kojima je preuzeta regulativa ili odluka prestati da važe danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Obrađivač propisuje odredbu o prestanku važenja prelaznom i završnom odredbom propisa kojim je preuzeta regulativa ili odluka, ili sprovedbenim propisom - v. *primjere dolje*.

Primjer odredbe o prestanku važenja propisa kojim je izvršeno preuzimanje regulative/odluke:

- » Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“ i **prestaje da važi danom pristupanja Evropskoj uniji.**

Primjer odredbe o prestanku važenja dijela propisa kojim je preuzeta regulativa/odluka:

- » Odredbe čl. 20 do 45 prestaju da važe danom pristupanja Evropskoj uniji.

Primjer odredbe sprovedbenog propisa koji stavlja van snage propis kojim je preuzeta regulativa/odluka:

- » Ovaj zakon stupa na snagu objavljivanjem u „Službenom listu Crne Gore“ i počinje da se primjenjuje danom pristupanja Evropskoj uniji. -> **odredba kojom počinje primjena propisa koji sprovodi regulativu/odluku.**
- » Danom pristupanja Evropskoj uniji prestaje da važi Zakon [...] („Službeni list CG“, br. [...]/[...]). -> **odredba kojom prestaje važenje propisa kojim je izvršeno preuzimanje regulative/odluke.**

Primjer odredbe sprovedbenog propisa koji stavlja van snage dio propisa kojim je preuzimana regulativa/odluka:

- » Ovaj zakon stupa na snagu objavljivanjem u „Službenom listu Crne Gore“ i počinje da se primjenjuje danom pristupanja Evropskoj uniji. -> **odredba kojom počinje primjena propisa koji sprovodi regulativu/odluku.**
- » Danom pristupanja Evropskoj uniji prestaju da važe odredbe u članu/glavi [...] Zakona [...] („Službeni list CG“, br.[...]/[...]) - **odredba kojom prestaje važenje dijela propisa kojim je izvršeno preuzimanje regulative/odluke.**

NAPOMENA: Primjeri su ilustrativni. Obrađivač ima obavezu da primjenjuje važeća Pravno-tehnička pravila i praksu usaglašenu između MEP-a, Sekretarijata za zakonodavstvo i Obrađivača.

5.2. PROPIS KOJIM SE PRENOSI DIREKTIVA

Propis kojim se prenosi direktiva je propis koji Obrađivač planski priprema radi prenosa cjeline ili dijela obavezujućih odredaba važeće direktive, u roku propisanom za njen prenos, i koji sadrži odredbu o prenosu u skladu s važećim Pravno-tehničkim pravilima.

Obrađivač planira potpuni prenos svih obavezujućih odredbi važeće direktive (s posljednjom izmjenom). Obrađivač ne može birati da li će preuzeti sve ili samo određene obavezujuće odredbe direktive već planira potpun prenos svih njenih obavezujućih zahtjeva s jednim ili više propisa.

Kada je za prenos direktive nadležno više Obrađivača, oni su u obavezi da obezbijede potpuni i koordinisani prenos svih obavezujućih odredaba direktive u roku propisanom za njen prenos.

Kod prenosa **direktive maksimalne harmonizacije**, Obrađivač ne smije uvesti niti zadržati na snazi domaća pravila koja odstupaju od nivoa harmonizacije utvrđenog direktivom - **ne smije ni strože ni blaže** osim kada određena odredba direktive to izričito dozvoljava.

Kod prenosa direktive minimalne harmonizacije, Obrađivač ne smije odstupiti od propisanog minimalnog nivoa zaštite. Obrađivač može propisati stroža, ali ne i blaža pravila od minimuma utvrđenog direktivom - **smije strože, ne smije blaže**.

Obrađivač po pravilu preuzima standard direktive minimalne harmonizacije. Stroža rješenja izbjegava osim kada za to postoji opravdan razlog i uz ispunjavanje obaveze notifikacije strože mjere EK – v. Poglavlje 10.4.

ODREDBA O PRENOSU DIREKTIVE

Propisom kojim se prenosi direktiva izvršava se obaveza iz člana 288 stav 3 UFEU i ta okolnost mora biti iskazana u odredbi o prenosu.

- Obrađivač u propis kojim vrši prenos direktive ili njenog dijela **unosí odredbu o prenosu** u skladu s važećim *Pravno-tehničkim pravilima* i praksom usaglašenom između MEP-a, Sekretarijata za zakonodavstvo i Obrađivača.– v. *primjere dolje*.

PRVI PRIMJER (PRENOS JEDNE DIREKTIVE)

- » Ovim zakonom/uredbom/pravilnikom prenosi se Direktiva [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU)

Ovim zakonom prenosi se Direktiva (EU) 2015/2436 Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2015. godine o usklađivanju zakonodavstava država članica u oblasti žigova (preinačeni tekst) (Tekst značajan za EEZ) (SL L 336, 23.12.2015, str. 1; u daljem tekstu: Direktiva (EU) 2015/2436).

DRUGI PRIMJER (PRENOS VIŠE DIREKTIVA)

- » Ovim zakonom/uredbom/pravilnikom prenosi se:
- Direktiva [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU),
 - Direktiva [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU) i
 - Direktiva [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU).

TREĆI PRIMJER (PRENOS ODREĐENE MATERIJE IZ DIREKTIVE)

- » Ovom uredbom/pravilnikom uređuju se [...] u skladu sa Direktivom [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU)

Ovim pravilnikom uređuju se zahtjevi i postupci za obezbjeđivanje sljedljivosti ljudskih tkiva i ćelija (u daljem tekstu: tkiva i ćelije) i materijala koji dolaze u kontakt s tkivima i ćelijama, kao i mjere koje donorski centar i ustanova za tkiva i ćelije moraju preduzeti radi obezbjeđivanja sljedljivosti tkiva i ćelija, u skladu sa Direktivom 2004/23/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. marta 2004. godine o utvrđivanju standarda kvaliteta i bezbjednosti za doniranje, pribavljanje, testiranje, obradu, konzerviranje, skladištenje i distribuciju ljudskih tkiva i ćelija (SL L br. 102 od 7. 4. 2004, str. 48; u daljem tekstu: Direktiva 2004/23/EZ).

ČETVRTI PRIMJER (ODREDBA PRENOSA DIREKTIVE KOJA JE MIJENJANA)

- » Ovim zakonom/uredbom/pravilnikom prenosi se Direktiva [...] (SL L br. ... od ..., str. ...), posljednji put izmijenjena [...] (SL L br. ... od ..., str. ...), (u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU).

Ovim zakonom prenosi se Direktiva 2010/75/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. novembra 2010. godine o industrijskim emisijama (integrisano sprječavanje i kontrola zagađivanja) (prerađeni tekst) (Tekst značajan za EEZ), (SL L 334, 17. 12. 2010, str. 17–119),

posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2024/1785 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. aprila 2024. godine o izmjeni Direktive 2010/75/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola zagađivanja) i Direktive Savjeta 1999/31/EZ o deponijama otpada (Tekst značajan za EEZ) (SL L, 2024/1785, 15.7.2024), **(u daljem tekstu: Direktiva 2010/75/EU).**

PETI PRIMJER (PRENOS SA NAVOĐENJEM ODREDBE ILI

DIJELA KOJI SE PRENOSI)

- » Ovim zakonom/uredbom/pravilnikom utvrđuje se/određuje se/propisuje se [...] u skladu sa članom/čl. [...] Direktive [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU).

ILI

- » Ovim pravilnikom prenosi se Prilog I Direktive [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU).

ŠESTI PRIMJER (PRENOS ODREĐENE MATERIJE VIŠE DIREKTIVA)

- » Ovom uredbom/pravilnikom utvrđuje se/određuje se/propisuje se ... u skladu sa:
- Direktive [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU),
 - Direktive [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU) i
 - Direktive [...] (SL L br. ... od ..., str. ...; u daljem tekstu: Direktiva .../.../EU).

Ovim pravilnikom uređuju se zahtjevi i postupci za obezbjeđivanje sljedljivosti ljudskih tkiva i ćelija (u daljem tekstu: tkiva i ćelije) i materijala koji dolaze u kontakt s tkivima i ćelijama, kao i mjere koje donorski centar i ustanova za tkiva i ćelije moraju preduzeti radi obezbjeđivanja sljedljivosti tkiva i ćelija, u skladu sa:

Direktivom 2004/23/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. marta 2004. godine o utvrđivanju standarda kvaliteta i bezbjednosti za doniranje, pribavljanje, testiranje, obradu, konzerviranje, skladištenje i distribuciju ljudskih tkiva i ćelija (SL L br. 102 od 7.4.2004, str. 48; u daljem tekstu: Direktiva 2004/23/EZ), i

Direktivom Komisije 2006/17/EZ od 8. februara 2006. godine o sprovođenju Direktive 2004/23/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu određenih tehničkih zahtjeva za doniranje, pribavljanje i testiranje ljudskih tkiva i ćelija (SL L br. 38 od 9.2.2006, str. 40; u daljem tekstu: Direktiva 2006/17/EZ).

NAPOMENA: Primjeri su ilustrativni. Obrađivač ima obavezu da primjenjuje važeća Pravno-tehnička pravila i praksu usaglašenu između MEP-a, Sekretarijata za zakonodavstvo i Obrađivača.

PROPISIVANJE ODLOŽENE PRIMJENE PROPISA (ILI NJEGOVOG DIJELA) KOJIM SE PRENOSI DIREKTIVA

 Prenos direktive mora biti potpun. Međutim, Obradivač može prelaznim i završnim odredbama propisati **odloženu primjenu** propisa, dijela propisa ili pojedinih odredbi, kada primjena određenog zahtjeva direktive isključivo zavisi od statusa Crne Gore kao članice EU, Carinske unije ili dijela jedinstvenog tržišta.

- » Na primjer, primjena Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu zavisi od svojstva države članice, jer se njene odredbe o slobodnom pružanju usluga i pristupu unutrašnjem tržištu primjenjuju isključivo u odnosima između država članica i pružalaca usluga sa sjedištem u EU.

 Obradivač u prelaznoj i/ili završnoj odredbi propisa kojim se prenosi direktiva propisuje odloženu primjenu u skladu sa važećim Pravno-tehničkim pravilima.

Primjer (odložena primjena cijelog propisa)

- » *Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.*
- » *Ovaj pravilnik objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“, a stupa na snagu danom pristupanja Evropskoj uniji.*

Primjer (odložena primjena dijela propisa)

- » *Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a Poglavlje V primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.*
- » *Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a čl. 2, 5, 7 i 9 primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.*
- » *Odredbe čl. 2, 15 do 28 i 45 do 52 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.*

 Počev od članstva Crne Gore, kada se propis koji vrši prenos direktive donosi prije roka za prenos, Obradivač može propisati **odloženu primjenu** od datuma koji je u samoj direktivi određen kao rok za prenos ili početak primjene određene njene norme, u skladu sa važećim Pravno-tehničkim pravilima.

Primjer (odložena primjena sa istekom roka za prenos direktive)

- » Direktiva (EU) 2026/470 propisuje opšti rok za prenos 19. marta 2027. te odredba koja pomjera primjenu može da glasi: *Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 19. marta 2027. godine.*

 S obzirom na to da direktiva kao dio pravnog poretka Unije prije pristupanja ne proizvodi pravna dejstva, **Obrađivač može završnom i prelaznom odredbom odložiti primjenu odredbe o prenosu od dana pristupanja Evropskoj uniji.**

Na primjer:

- » *Odredba člana 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.*

5.3. ODREDBE AKTA EU KOJE SU PREDMET PRENOSA/PREUZIMANJA

Obrađivač ima obavezu da prenese sve odredbe direktive, odnosno privremeno preuzme, sve odredbe regulative ili odluke EU koje stvaraju prava ili obaveze za državu članicu, državne organe i pravna ili fizička lica (u daljem tekstu: obavezujuće odredbe).

Zajedno sa **obavezujućim odredbama**, Obrađivač prenosi/preuzima i normativno povezane elemente koji su neophodni za njihovu potpunu primjenu, naročito definicije izraza, priloge (anekse), kaznene odredbe i prelazne odredbe koje uređuju vremensko važenje propisa, stečena prava i obaveze.

Odredbe koje utvrđuju predmet i cilj akta EU (u daljem tekstu: programske odredbe) mogu se prenijeti/preuzeti kada doprinose pravilnom tumačenju i primjeni domaćeg propisa, naročito ako utvrđuju ciljeve ili načela akta EU.

Primjer: *Svrha ove direktive je uspostavljanje okvira za zaštitu kopnenih površinskih voda, prelaznih voda, priobalnih voda i podzemnih voda -> Ovim zakonom uspostavlja se okvir za zaštitu kopnenih površinskih voda, prelaznih voda, priobalnih voda i podzemnih voda.*

- » Programska odredba (određuje predmet i cilj direktive, ali ne propisuje konkretnu obavezu za državu članicu ili pravne subjekte).

Diskrecione odredbe mogu se prenijeti/preuzeti kada je to opravdano i cjelishodno za domaći pravni sistem.

Diskrecione odredbe najčešće se prepoznaju po formulacijama „Države članice mogu...“, „Države članice mogu propisati da...“, „Države članice mogu dozvoliti...“ ili „Države članice mogu zadržati ili uvesti...“. Ove odredbe daju mogućnost, ali ne nameću obavezu normativne intervencije.

» Primjer diskrecione odredbe EU: *Države članice mogu zadržati postojeće ili propisati nove zahtjeve u pogledu jezika na kojem se pružaju ugovorne informacije...*

Ne prenose se / ne preuzimaju se odredbe kojima se uređuju:

- nadležnosti i obaveze institucija Evropske unije;
- stupanje na snagu, prestanak važenja ili adresati propisa EU;
- druge odredbe koje ne stvaraju prava ili obaveze za državu članicu, pravna ili fizička lica.

Ako odredba propisa EU uređuje obaveze institucija Evropske unije i države članice (mješovita odredba), prenosi se / preuzima se samo dio koji se odnosi na državu članicu.

PRIMJERI I POJAŠNJENJA ZA PRIMJENU PRAVILA

Odredbe propisa EU i druge odredbe čiji je prenos/preuzimanje uvijek obavezno

Definicije određuju značenje izraza koji se koriste u obavezujućim odredbama propisa EU. -> **Pošto bez njih nije moguće pravilno razumjeti i primijeniti obavezujuće odredbe, njihov doslovan prenos, odnosno preuzimanje je obavezno.**

Glavne (centralne) obavezujuće odredbe sadrže pravila ponašanja kojih se moraju pridržavati država članica, nadležni organi, pravna ili fizička lica. Njima se propisuju prava, obaveze, zabrane, uslovi, postupci, tehnički zahtjevi i drugi obavezujući rezultati – zato su uvijek predmet prenosa, odnosno preuzimanja.

» Najčešće se prepoznaju po formulacijama: „*Države članice osiguravaju...*“, „*Države članice preduzimaju mjere...*“, „*Nadležni organi obezbjeđuju...*“, „*Nadležni organi provjeravaju...*“, „*Nadležni organ izdaje...*“, „*Proizvođač je obavezan...*“, „*Lice ima pravo da...*“, „*Zabranjeno je...*“, kao i po tehničkim zahtjevima kao što su: „*Igračke namijenjene djeci mlađoj od 36 mjeseci moraju...*“, „*Supstanca se ne smije stavljati na tržište ako...*“, „*Hemijska smjesa mora biti označena...*“ i slično.

Alternativne obavezujuće odredbe su glavne obavezujuće odredbe propisa EU koje državi članici ostavljaju izbor između dvije ili više opcija za ostvarivanje propisanog rezultata. Najčešće se javljaju u direktivama, a izuzetno i u regulativama kada predviđaju više opcionalnih režima primjene. Na primjer:

Svaka država članica ispunjava obavezu razdvajanja primjenom jednog od sljedećih modela:

- vlasničkog razdvajanja (*engl. ownership unbundling*);
- nezavisnog sistemskog operatera (*ISO*); ili
- nezavisnog operatera prenosa (*ITO*).

» **U ovakvim slučajevima, Obrađivač ima obavezu da u domaći propis prenese jednu od opcija, a ne sve ponuđene opcije.**

Sporedne (pomoćne) obavezujuće i mješovite odredbe uređuju izvještavanje, razmjenu informacija, saradnju sa institucijama EU i druge dopunske obaveze povezane sa sprovođenjem centralnih obavezujućih odredbi.

» **Do pristupanja EU, njihove obaveze prema institucijama EU prenose se uz odlaganje primjene do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.**

» **Kaznene odredbe** akta EU obavezuju državu članicu da za povrede obavezujućih odredaba propisa EU propiše djelotvorne, srazmjerne i odvraćajuće sankcije.

» **Njihov prenos, odnosno sprovođenje zahtjeva je obavezno.**

» **Prelazne odredbe** uređuju prelaz sa starog na novi pravni režim, naročito u pogledu stečenih prava, važenja dozvola, započetih postupaka i rokova za prilagođavanje novim pravilima.

Na primjer:

Ova direktiva se ne primjenjuje na postupke započete prije 18. aprila 2016. godine.

» **Obrađivač ima obavezu da domaćim propisom uredi prelazni režim u skladu sa prelaznim odredbama propisa EU.**

Prilozi (aneksi) su sastavni i obavezujući dio propisa EU koji sadrže tehničke detalje neophodne za primjenu njegovih obavezujućih odredbi, kao što su obrasci, liste, tabele, kriterijumi, granične vrijednosti, tehničke specifikacije, metode izračunavanja, itd.

» **Njihov prenos, odnosno preuzimanje je obavezno.**

Na primjer:

- lista zabranjenih supstanci;
- granične vrijednosti izloženosti;
- kriterijumi za klasifikaciju otpada;
- metode izračunavanja energetske efikasnosti;
- obrasci i standardizovani formati za dostavljanje podataka.

Odredbe propisa EU koje mogu biti predmet prenosa

Diskrecione (fakultativne) odredbe su odredbe propisa EU koje državi članici daju mogućnost, ali ne i obavezu da preuzme određeno pravilo, izuzetak ili odstupanje od opšteg režima propisanog aktom EU. Njihov prenos nije obavezan.

Na primjer:

- *Države članice mogu izuzeti...*
- *Države članice mogu dozvoliti...*
- *Države članice mogu propisati da...*

» **Diskrecione odredbe razlikuju se od alternativnih obavezujućih odredbi. Kod alternativnih odredbi, država mora sprovesti obavezu, ali može birati način njenog sprovođenja. Kod diskrecionih odredbi država može, ali ne mora preuzeti ponuđenu opciju ili izuzetak.**

Programske odredbe ne stvaraju prava i obaveze za državu članicu, pravna ili fizička lica, zbog čega njihov prenos nije obavezan. Međutim, mogu se preuzeti kada doprinose pravilnom tumačenju i primjeni propisa EU, naročito ako utvrđuju njegova osnovna načela i ciljeve.

Na primjer:

- *„Ova Direktiva uspostavlja opšte odredbe koje olakšavaju ostvarivanje slobode poslovnog nastanjanja za pružaoce usluga i slobodno kretanje usluga, uz održavanje visokog kvaliteta usluga...”*
- *„Ova Direktiva poštuje osnovna prava i pridržava se načela priznatih Poveljom o osnovnim pravima Evropske unije...”, itd.*

Odredbe o razgraničenju područja primjene između akata EU preuzimaju se kada je isključena materija uređena posebnim propisom EU koji se prenosi drugim domaćim propisom, odnosno ne preuzimaju se kada se akti EU u pitanju preuzimaju jednim domaćim propisom.

Primjer odredbe EU:

Ova direktiva ne primjenjuje se na otpad iz industrije vađenja minerala koji je uređen Direktivom 2006/21/EZ.

Domaća odredba:

Ovaj zakon ne primjenjuje se na otpad iz industrije vađenja minerala.

» **Objašnjenje:** Materija rudarskog otpada isključuje se iz zakona kojim se prenosi Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EZ), jer je uređena posebnim propisom kojim je prenijeta Direktiva 2006/21/EZ. Međutim, u slučaju da se Obradivač opredijeli da jednim aktom izvrši prenos Okvirne direktive i Direktive 2006/21/EZ ne bi prenosio odredbu Okvirne direktive o razgraničenju područja primjene. Naime, domaći propis bi tada prenosio materiju obje direktive i može ih sistematski razgraničiti sopstvenim odredbama.

Odredbe propisa EU koje nijesu predmet prenošenja/preuzimanja (neobavezujuće odredbe)

Neobavezujuće odredbe su odredbe propisa EU koje ne stvaraju prava i obaveze za državu članicu, pravna ili fizička lica. One najčešće uređuju nadležnosti i obaveze institucija EU, komitologiju, donošenje delegiranih i sprovedbenih akata, kao i završne odredbe propisa EU. Najčešće se prepoznaju po formulacijama: „Komisija donosi...“, „Komisija podnosi izvještaj...“, „Evropska agencija objavljuje...“, „Savjet odlučuje...“, „Ova direktiva stupa na snagu...“ i slično.

» **Prenos neobavezujućih odredbi nije dozvoljen.**

» **Nije dozvoljen prenos ni priloga koji sadrže isključivo neobavezujuću materiju,** kao što su uporedne tabele, popisi ukinutih propisa i slični informativni prilozi.

5.4. TEHNIKE PRENOSA/PREUZIMANJA POJEDINAČNIH ODREDAKA PROPISA EU

Odredbe propisa EU preuzimamo primjenom sljedećih tehnika:

- tehnika doslovnog prenosa/preuzimanja odredbe propisa EU (*engl. verbatim, copy-out, mirroring*);
- tehnika prilagođavanja/adaptacije sadržaja odredbe propisa EU na domaći pravni poredak (*engl. transposition by adaptation*);
- tehnikom neposrednog ili posrednog pozivanja/upućivanja (*engl. transposition by reference*);
- tehnika asimilacije;
- kombinovanje tehnika.

TEHNIKA DOSLOVNOG PRENOSA/PREUZIMANJA (ENGL. VERBATIM, COPY-OUT, MIRRORING, ITD.)

Tehnika doslovnog prenosa/preuzimanja (*engl. copy-out, mirroring*) predstavlja unos normativnog sadržaja pojedine odredbe akta EU u domaću odredbu, bez izmjene teksta ili uz manje izmjene. Drugim riječima, kod ove tehnike, tekst odredbe propisa EU se unosi u domaći propis doslovno uz, eventualna, minimalna pravno-tehnička prilagođavanja koja su nužna za pravilnu primjenu norme propisa EU od strane državnih organa.

 Definicije izraza i odredbe i priloge koji propisuju tehničke zahtjeve/standarde prenosimo/preuzimamo, primarno, tehnikom doslovnog prenosa.

Primjeri:

- *otpad znači svaku supstancu ili predmet koji držalac odbacuje, namjerava da odbaci ili je obavezan da odbaci,*
- *eksplozivna atmosfera znači smješu s vazduhom, pod atmosferskim uslovima...,*
- *granična vrijednost za azot-dioksid: 200 µg/ml,*
- *mašina mora biti projektovana i izrađena tako da se spriječe rizici od pada ili izbacivanja predmeta.*

 Doslovan prenos primjenjuje se i na odredbe akta EU kojima se utvrđuju prava i obaveze, ako bi njihovo drugačije normiranje u domaćem propisu moglo promijeniti njihov sadržaj, domašaj ili pravno dejstvo.

Primjeri:

- *Ne dovodeći u pitanje prava nosilaca stečena prije datuma podnošenja prijave ili datuma prava prvenstva registrovanog žiga, nosilac registrovanog žiga ima pravo da zabrani svakom trećem licu koje nema njegovu saglasnost da u prometu, u vezi sa robom ili uslugama, koristi bilo koji znak kada: (a) je znak istovjetan žigu i koristi se za robu ili usluge koje su istovjetne robi ili uslugama za koje je žig registrovan...*
- *Prije nego što ugovor na daljinu ili ugovor zaključen van poslovnih prostorija, ili bilo koja odgovarajuća ponuda, postanu obavezujući za potrošača, trgovac ima obavezu da na jasan i razumljiv način pruži kupcu sljedeće informacije: (a) glavne karakteristike robe ili usluga, u mjeri u kojoj je to primjereno u odnosu na nosač podataka i na robu ili usluge; (b) identitet trgovca, na primjer njegov poslovni naziv; ...*

Obrađivač se savjetuje da se pridržava sljedećih pravila:

- ***Ako bi odstupanje od teksta odredbe propisa EU, odnosno drugačije formulisana domaća odredba mogla da proširi, suzi ili na drugi način promijeni prava, obaveze ili uslove propisane normom EU, potrebno je primijeniti tehniku doslovnog prenosa kao primarnu;***
- ***Kada prilikom sačinjavanja norme koja vrši prenos odredbe akta EU (koja zahtijeva doslovan prenos), dođe do pravno-tehničkog prilagođavanja, ovako nastala odredba ne smije dovesti do uže ili šire primjene norme EU.***

TEHNIKA PRILAGOĐAVANJA

Tehnika prilagođavanja predstavlja način prenosa/preuzimanja odredbe propisa EU u domaće zakonodavstvo tako što se njena sadržina normativno *adaptira* na strukturu, pravne pojmove i institute domaćeg pravnog poretka, uz zadržavanje cilja i punog pravnog efekta koji propis EU zahtijeva.

Tehnika prilagođavanja se primjenjuje na prenos/preuzimanje odredbe direktive ili drugog akta EU koji prepušta domaćem zakonodavcu detaljniju razradu načina na koji će obavezujući rezultat sprovesti u domaćem poretku. Odredbe koje zahtijevaju adaptaciju najčešće sadrže odgovarajuća uputstva za postupanje države članice („države članice obezbjeđuju”, „preduzimaju odgovarajuće mjere”, „određuju”, „propisuju”, „utvrđuju”, itd.).

Tehnika prilagođavanja nije pogodna za prenos/preuzimanje odredbe koja propisuje značenje izraza (definicije), tehničke zahtjeve i standarde, ili koja precizno i jasno uređuje sadržaj pravnog odnosa i ne ostavlja Obradivaču širu slobodu (osim nužnih pravno-tehničkih prilagođavanja). Takve odredbe prenose se doslovno – v. *bliže pod „Tehnika doslovnog prenosa”*.

Obradivač se savjetuje da se pridržava sljedećih pravila:

- ***Ako se odredba propisa EU ne može primijeniti u Crnoj Gori samo njenim doslovnim unošenjem u tekst propisa, potrebno je primijeniti tehniku prilagođavanja (npr. odrediti nadležni organ, propisati ovlašćenja, postupak, sankcije ili druga domaća pravila i mjere sprovođenja zahtjeva iz odredbe EU).***
- ***Prilagođavanje odredbe EU na pravni poredak mora obezbijediti cilj, sadržaj i potpuni pravni učinak koji odredba propisa EU zahtijeva od države članice.***

PRIMJERI ODREDBI NA KOJE SE PRIMJENJUJE TEHNIKA PRILAGOĐAVANJA:

Odredbe direktiva:

- » Države članice **obezbjeduju da**, na cijeloj teritoriji svojih zona, nivoi zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu ne prelaze granične vrijednosti utvrđene u odjeljku 1 Priloga I.
- » Države članice **preduzimaju odgovarajuće mjere** kako bi u posebnim područjima očuvanja izbjegle pogoršanje prirodnih staništa...
- » Države članice **obezbjeduju izradu** plana upravljanja za svaki riječni sliv koji se u cjelosti nalazi na njihovoj teritoriji.
- » Države članice **preduzimaju potrebne mjere** kako bi obezbijedile poštovanje uslova iz dozvole.
- » Države članice **donose sve potrebne mjere kako bi obezbijedile** da projekti koji bi, između ostalog, zbog svoje prirode, veličine ili lokacije, mogli imati značajan uticaj na životnu sredinu, prije davanja saglasnosti za realizaciju projekta budu predmet postupka izdavanja saglasnosti i procjene njihovog uticaja na životnu sredinu.
- » Države članice **preduzimaju potrebne mjere** kako bi osigurale da organi koji bi mogli biti obuhvaćeni projektom zbog svojih posebnih nadležnosti u oblasti zaštite životne sredine ili zbog lokalnih i regionalnih ovlašćenja dobiju priliku da izraze svoje mišljenje o informacijama koje je dostavio nosilac projekta... **Detaljna pravila o konsultacijama utvrđuju države članice.**
- » Države članice **preduzimaju potrebne mjere kako bi obezbijedile** da se upravljanje otpadom vrši bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez štetnog uticaja na životnu sredinu...
- » Države članice **preduzimaju potrebne mjere** za zabranu napuštanja, odbacivanja ili nekontrolisanog upravljanja otpadom, uključujući bacanje otpada u životnu sredinu.
- » Države članice **propisuju odredbe o kaznama** koje se primjenjuju za povrede odredaba ove direktive i **preduzimaju sve potrebne mjere** kako bi obezbijedile njihovu primjenu. Kazne moraju biti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće.

Odredbe regulativa i odluka:

- » *Nadležni organi i kontrolni organi za organsku proizvodnju: (a) **uspostavljaju postupke i/ili aranžmane** radi obezbjeđivanja djelotvornosti i prikladnosti službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti;...*
- » *Države članice **obezbjeduju da njihovi organi za nadzor tržišta imaju potrebna ovlašćenja i resurse...***
- » *Svaka država članica **određuje jedan ili više nezavisnih organa javne vlasti** odgovornih za praćenje primjene ove regulative, radi zaštite osnovnih prava i sloboda fizičkih lica u vezi sa obradom podataka i olakšavanja slobodnog protoka podataka o ličnosti unutar Unije („nadzorni organ“).*
- » *Države članice **propisuju pravila o drugim kaznama** koje se primjenjuju na povrede ove regulative.*
- » *Za potrebe dostavljanja podataka iz čl. 13 i 14, svaka **država članica određuje nacionalnu kontaktnu tačku. Ovlašćenja nacionalnih kontaktnih tačaka uređuju se u skladu sa primjenljivim nacionalnim pravom.***

TEHNIKA NEPOSREDNOG POZIVANJA/UPUĆIVANJA

Kada odredba domaćeg propisa upućuje ili se poziva na akt EU, njegov član, prilog ili drugi dio akta, riječ je o prenosu neposrednim upućivanjem/pozivanjem. U tom slučaju, normativna materija ostaje sadržana u aktu Evropske unije, dok domaća norma samo određuje njeno korišćenje ili primjenu u domaćem pravnom poretku.

Primjeri neposrednog pozivanja/upućivanja

- » *Prilikom odlučivanja o zahtjevu za priznavanje profesionalne kvalifikacije nadležni organ primjenjuje kriterijume iz člana 13 Direktive 2005/36/EZ.*
- » *Ministarstvo vrši razmjenu informacija s nadležnim organima država članica u skladu s pravilima utvrđenim Sprovedbenom regulativom Komisije (EU) 2015/983.*
- » *Obrazac iz stava 1 ovog člana sačinjava se u skladu s modelom utvrđenim u Prilogu I Sprovedbene direktive Komisije (EU) 2015/983.*
- » *Ministarstvo sprovodi kontrole u skladu sa zahtjevima iz člana 9 Regulative (EU) 2017/625.*
- » *Proizvod mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u Prilogu II Regulative (EU) 2023/988.*

Primjer neposrednog pozivanja/upućivanja kao vid doslovnog prenosa/preuzimanja

Kada domaća odredba unosi odredbu EU propisa koja upućuje na drugi EU propis ili njegovu odredbu, bez bitne izmjene njenog sadržaja, u suštini govorimo o vidu doslovnog prenosa/preuzimanja.

- Pretpostavimo da direktiva sadrži sljedeću odredbu: „Države članice obezbjeđuju da nadležni organi sprovode službene kontrole u skladu sa članovima 9 do 15 Regulative (EU) 2017/625.” Primjer doslovnog prenosa u domaći propis bi bio sljedeći: „Nadležni organ sprovodi službene kontrole u skladu sa članovima 9 do 15 Regulative (EU) 2017/625.”

NAPOMENA: Primjeri su ilustrativni. Obrađivač ima obavezu da primjenjuje važeća Pravno-tehnička pravila i praksu usaglašenu između MEP-a, Sekretarijata za zakonodavstvo i Obrađivača.

PRIMJENA TEHNIKE NEPOSREDNOG UPUĆIVANJA/POZIVANJA PRIJE I POSLIJE PRISTUPANJA EU

Do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji nije dozvoljeno neposredno upućivanje/pozivanje na propise EU. Obrađivač umjesto ove primjenjuje tehniku posrednog upućivanja – v. pod *Tehnika posrednog upućivanja/pozivanja*.

Izuzetno, neposredno upućivanje je dozvoljeno prije članstva:

- ➡ kada je početak primjene odredbe sa neposrednim upućivanjem odložen do pristupanja EU,
- ➡ kada rok za prenos direktive ističe, tj. početak primjene propisa izvjesno nastupa od datuma nakon pristupanja EU; ili
- ➡ u propisima koji se donose radi neposrednog sprovođenja regulative ili odluke.

U svim slučajevima dozvoljene primjene prije članstva Obrađivač odlaže početak primjene odredbe sa neposrednim pozivanjem/upućivanjem do pristupanja, odnosno do datuma koji nastupa poslije pristupanja EU.

Poslije pristupanja tehnika neposrednog upućivanja/pozivanja se može primjenjivati na (odredbe) direktive, a obavezno u propisima koji se donose radi neposrednog sprovođenja regulative/odluke.

TEHNIKA POSREDNOG UPUĆIVANJA/POZIVANJA

Kod prenosa/preuzimanja posrednim upućivanjem/pozivanjem, primjena određene odredbe propisa EU se vezuje za **propis Crne Gore ili njegovu odredbu kojom je preuzet njen normativni sadržaj**, čime se izbjegava direktno navođenje propisa EU ili njegove odredbe u normativnom tekstu.

Posredno upućivanje na domaći propis kojim je preuzet drugi propis EU

Posredno upućivanje se primjenjuje kada odredba propisa EU upućuje na drugi propis EU čija je normativna materija već preuzeta u crnogorski pravni poredak.

Primjer:

Odredba EU:

- » Službene kontrole sprovode se u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625.

Domaća odredba posrednog upućivanja:

- » Službene kontrole sprovode se u skladu sa zakonom kojim se uređuju službene kontrole u oblasti bezbjednosti hrane i veterinarstva.

Razjašnjenje:

- » U ovom slučaju upućivanje na Regulativu (EU) 2017/625 zamjenjuje se upućivanjem na domaći propis kojim je njena materija preuzeta.

Međutim, nakon članstva moramo primijeniti tehniku neposrednog upućivanja kada odredba EU u pitanju upućuje na regulativu koja se neposredno primjenjuje:

- » Nadležni organ sprovodi službene kontrole u skladu sa Regulativom (EU) 2017/625. (v. detaljnije pod Tehnikom neposrednog upućivanja/pozivanja):

Posredno upućivanje na odredbu ili dio domaćeg propisa ili drugi propis kojim je već preuzeta relevantna normativna materija propisa EU

Obrađivač može primijeniti posredno upućivanje kada je normativna materija na koju odredba EU upućuje preuzeta drugim članom, dijelom propisa ili drugim domaćim propisom.

Primjer:

Odredba EU:

- » Države članice obezbjeđuju da se postupak iz člana 12 primjenjuje i na zahtjeve potrošača iz ovog člana.

Prenos posrednim upućivanjem/pozivanjem:

- » Na postupak po zahtjevu potrošača iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 25 ovog zakona.

ili

- » Na odlučivanje po zahtjevu potrošača iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 25 do 30 ovog zakona.

ili

- » Na postupak po zahtjevu potrošača iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

Razjašnjenje:

- » U ovom slučaju se umjesto neposrednog pozivanja vrši posredno upućivanje na domaću odredbu ili propis u kojem je preuzet član 12 direktive.

Posredno upućivanje na propis kojim je preuzet prilog propisa EU

- » Obradivač može primijeniti tehniku posrednog upućivanja kada odredba akta EU upućuje na svoj prilog.

Primjer:

Odredba EU:

- » Države članice obezbjeđuju da se informacije dostavljaju u skladu sa obrascem iz Priloga II ove direktive.

Prenos posrednim upućivanjem/pozivanjem:

- » Informacije se dostavljaju u skladu sa obrascem propisanim pravilnikom kojim se uređuje sadržaj i način dostavljanja informacija.

Razjašnjenje: U ovom slučaju Prilog II direktive prenesen je pravilnikom, pa se domaća norma poziva na pravilnik, a ne neposredno na prilog direktive.

- » Tehnika posrednog upućivanja na odredbu ili prilog direktive se može primijeniti **nakon članstva**. Međutim, po stupanju na snagu Ugovora o pristupanju biće moguće

primijeniti i tehniku neposrednog upućivanja, jer će postojati i zvanična crnogorska verzija akta EU i priloga na koji se upućuje (v. detaljnije pod *Tehnikom neposrednog upućivanja/pozivanja*).

Primjena tehnike posrednog upućivanja/pozivanja prije i poslije pristupanja EU

Tehnika posrednog upućivanja primjenjuje se prije pristupanja Crne Gore EU.

Nakon pristupanja, može se koristiti kod prenosa odredbe direktive koja upućuje na drugu odredbu iste direktive ili na drugu direktivu.

Nakon pristupanja, tehnika posrednog upućivanja ne koristi se za prenos odredaba koje upućuju na regulative ili odluke. U tim slučajevima primjenjuje se tehnika neposrednog upućivanja, jer se regulative i odluke neposredno primjenjuju.

TEHNIKA ASIMILACIJE

Tehnika prenosa asimilacijom predstavlja način prenosa odredbe propisa EU u domaće zakonodavstvo, koji se primjenjuje kada se cilj odredbe direktive ostvaruje kroz već postojeće institute domaćeg prava, bez potrebe da se svaki element direktive posebno normativno prenosi. Obrađivač će odredbu domaćeg propisa koja asimiluje zahtjev odredbe propisa EU unijeti u tabelu usklađenosti sa ocjenom usklađenosti.

Primjer 1 – pravo na naknadu štete

Odredba EU:

» *Oštećeno lice ima pravo na naknadu štete koju je pretrpjelo.*

Prenos asimilacijom: Nije potrebno donositi posebnu odredbu o naknadi štete kada pravo na potpunu naknadu štete već proizlazi iz Zakona o obligacionim odnosima.

Primjer 2 – pravo na žalbu

Odredba EU:

» *Protiv odluke nadležnog organa mora biti obezbijeđen djelotvoran pravni lijek.*

Prenos asimilacijom: Nije potrebno posebno uređivati pravo na žalbu ili sudsku zaštitu kada su ta prava već obezbijeđena opštim propisima kojima se uređuju upravni postupak i upravni spor.

Primjer 3 – upućivanje na propis koji uređuje pravni institut

Odredba EU:

- » *Države članice obezbjeđuju zaštitu povjerljivosti informacija koje predstavljaju poslovnu tajnu.*

Domaća odredba:

- » *Na zaštitu poslovne tajne u postupcima iz ovog zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita poslovne tajne.*

Prenos asimilacijom: Posebna odredba nije potrebna kada je zaštita poslovne tajne već uređena domaćim propisom. U tom slučaju koristi se upućivanje na postojeći institut domaćeg prava.

KOMBINOVANA TEHNIKA

Prenos, odnosno preuzimanje normativnog sadržaja akta EU po pravilu se ne vrši primjenom samo jedne tehnike. Izbor i odnos tehnika zavise od vrste akta EU, tipa odredbe, normativnog sadržaja i stepena njene preciznosti i jasnoće.

Obrađivač cjelini akta EU i svakoj njegovoj odredbi pristupa pojedinačno. Obrađivač određuje odgovarajuću kombinaciju tehnika prenosa koja obezbjeđuje puno pravno dejstvo odredbe akta EU u pravnom poretku Crne Gore.

Primjer (Direktiva 2011/92/EU – član 8a(1))

Odluka o davanju odobrenja za realizaciju projekta sadrži najmanje sljedeće informacije:

- (a) obrazloženi zaključak iz člana 1 stav 2 tačka g podtačka iv;*
- (b) sve uslove zaštite životne sredine povezane sa odlukom, opis svih karakteristika projekta ilili mjera predviđenih radi izbjegavanja, sprječavanja ili smanjenja, a ako je moguće i neutralisanja značajnih štetnih uticaja na životnu sredinu, kao i, prema potrebi, mjere monitoringa.*

- » Zahtjev iz odredbe je precizan i jasan, pa se svi njegovi elementi moraju dosljedno prenijeti u domaću normu. Međutim, odredbu je potrebno uklopiti u domaća pravila upravnog postupka. Takođe, potrebno je primijeniti odgovarajuću tehniku upućivanja za prenos tačke (a) kako bi proizvela puno pravno dejstvo. Obrađivač, prema tome, mora kombinovati tehnike da bi prenos ove odredbe imao pun efekat u našem pravnom poretku.

TEHNIKE PRENOSA/PREUZIMANJA

Tehnika doslovnog prenosa/ preuzimanja <i>(engl. verbatim, copy-out, mirroring)</i>	• definicije; • precizno i jasno formulisane odredbe kojima se propisuju prava, obaveze, zabrane i uslovi za njihovo ostvarivanje; • prilozi i druge odredbe tehničke prirode; • obavezujući zahtjevi direktiva maksimalne harmonizacije, regulativa, delegiranih i sprovedbenih akata; • precizno i jasno formulisani obavezujući zahtjevi direktiva minimalne harmonizacije.
Tehnika prilagođavanja/ adaptacije sadržaja <i>(engl. transposition by adaptation)</i>	• odredbe koje državi članici prepuštaju detaljno uređenje prava, obaveza, postupaka ili načina ostvarivanja propisanog rezultata; • kaznene klauzule; • odredbe koje zahtijevaju određivanje nadležnih organa i njihovih ovlašćenja.
Tehnika neposrednog, odnosno posrednog pozivanja/ upućivanja <i>(engl. transposition by reference)</i>	• pozivanje na tehničke priloge propisa EU; • odredbe koje upućuju na drugu odredbu istog propisa EU; • odredbe koje upućuju na drugi propis EU ili njegovu odredbu; • odredbe propisa kojima se uređuje sprovođenje regulativa i odluka, uključujući kaznene odredbe za njihovo kršenje.
Tehnika asimilacije	• odredbe čiji se cilj već ostvaruje opštim procesnim ili materijalnim pravilima domaćeg prava; • odredbe o naknadi štete, ništavosti i pravnim sredstvima, kada propis EU ne zahtijeva posebno uređenje; • odredbe koje upućuju na pravne institute već uređene domaćim pravom, osim kada propis EU zahtijeva drugačiji sadržaj ili domašaj tog instituta.

5.5. PRENOŠENJE/PREUZIMANJE PROPISA EU S JEDNIM ILI VIŠE PROPISA

Prenos obavezujućih odredaba direktive i preuzimanje normativne materije regulativa i odluka **mora biti potpuno**. Ako je jednim propisom prenesen/preuzet samo dio obavezne materije propisa EU, prenos/preuzimanje preostale materije mora se dovršiti drugim propisom.

Normativnu materiju jednog akta EU treba prenijeti/preuzeti jednim propisom ili zakonom i sa njim povezanim podzakonskim aktima, uvijek kada je moguće tako obezbijediti potpun i pravilan prenos.

Primjer (Prenos jednim propisom): Zakon o žigu („Sl. list Crne Gore“) prenosi Direktivu (EU) 2015/2436 o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnosi na žigove.

Primjer (Prenos jednim zakonom i podzakonskim aktom): Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list Crne Gore“, br. 075/18 i 084/24) i Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list Republike Crne Gore“, br. 020/07, „Sl. list Crne Gore“, br. 047/13, 053/14 i 037/18) zajedno vrše prenos Direktive 2011/92/EU o procjeni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu.

Jednim propisom može se prenijeti / se preuzeti više povezanih akata EU, naročito kada uređuju istu oblast ili kada se preuzima akt EU sa povezanim delegiranim i/ili sprovedbenim aktima.

Primjer: Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore“, br. 51/08, 21/09, 40/11 i 62/13) prenosi Direktivu 92/43/EEZ o staništima, Direktivu 2009/147/EZ o pticama i preuzima odredbe relevantnih regulativa EU iz oblasti zaštite biodiverziteta.

Preuzimanje normativne materije jedne regulative ili odluke s više zakona treba izbjegavati. Razmještanje materije ove vrste akata u više zakona otežava stavljanje van snage domaćih odredaba u cilju izbjegavanja dvostrukog normiranja nakon pristupanja Uniji.

Prenos normativne materije jedne direktive sa više zakona, takođe, treba izbjegavati, jer povećava rizik propuštanja roka prenosa, nepotpunog prenosa, neujednačene primjene i dvostrukog normiranja. Izuzetno, kada akt EU uređuje materiju koja je u domaćem pravu raspoređena u više sistemskih zakona, njegovo preuzimanje može zahtijevati izmjene i dopune više propisa.

Primjer: Direktiva (EU) 2024/1203 o zaštiti životne sredine putem krivičnog prava može zahtijevati izmjene krivičnog zakonodavstva, propisa o krivičnom postupku i zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela.

5.6. ODREĐIVANJE VRSTE PROPISA KOJIM SE PRENOSI/ PREUZIMA NORMATIVNA MATERIJAK PROPISA EU

Vrsta propisa kojim se prenosi / preuzima normativna materija akta EU zavisi od njene pravne prirode. Materija koja po Ustavu i pravnom sistemu zahtijeva zakonsko uređenje prenosi se zakonom, dok se tehnička i druga pitanja mogu urediti podzakonskim aktom.

Kada se propis EU ili njegov dio prenosi/preuzima podzakonskim aktom, zakon mora sadržati pravni osnov koji omogućava potpuno prenošenje/preuzimanje predmetne materije akta EU.

5.7. SISTEMATIZACIJA, IZLAGANJE NORMATIVNE MATERIJE I GRUPISANJE ODREDBA PROPISA KOJIM SE PRENOSI/PREUZIMA PROPIS EU

Prilikom prenosa i preuzimanja akata EU, primjenjuju se važeća Pravno-tehnička pravila. Preporuke iz ovog vodiča predstavljaju metodološke smjernice čija primjena zavisi od vrste akta EU, sadržaja odredbe i potrebe obezbjeđenja punog pravnog dejstva norme EU.

Dosljedno praćenje redoslijeda izlaganja i grupisanja normativne materije propisa EU

Normativna materija propisa EU preuzima se u skladu s pravilima crnogorske nomotehnike, na način koji obezbjeđuje potpuni prenos i puno pravno dejstvo norme EU.

Kada je redosljed ili grupisanje normativne materije propisa EU bitno povezano sa zahtjevima ili rezultatom koji se prenosom mora postići, dobra je praksa da domaći propis prati logiku i strukturu propisa EU.

To ne znači da se svaki član propisa EU mora preuzeti jednim članom domaćeg propisa. Složene odredbe akta EU mogu se razložiti i grupisati u više članova radi jasnog i potpunog prenosa.

Obrađivač može odstupiti od redosljeda i grupisanja normativne materije propisa EU kada je to potrebno radi jasnijeg normiranja ili kada se samo na taj način može obezbijediti puno pravno dejstvo norme EU u pravnom poretku Crne Gore.

Veća odstupanja od strukture propisa EU treba izbjegavati naročito kod:

- direktiva maksimalne harmonizacije, regulativa i odluka;
- prenosa i preuzimanja delegiranih i sprovedbenih (implementing) direktiva, regulativa i odluka;
- odredaba kojima se precizno propisuju prava, obaveze, zabrane, uslovi i postupci;
- procesnih odredaba kod kojih pojedine faze postupka proizlaze jedna iz druge;
- tehničkih odredaba i priloga.

PRIMJER – DIREKTIVA MAKSIMALNE HARMONIZACIJE

Direktiva 2011/83/EU (o pravima potrošača)	Zakon o pravima potrošača
POGLAVLJE III INFORMISANJE POTROŠAČA I PRAVO NA ODUSTAJANJE KOD UGOVORA NA DALJINU I VAN POSLOVNIH PROSTORIJA	III. OBAVEZE INFORMISANJA I PRAVO POTROŠAČA NA ODUSTANAK OD UGOVORA NA DALJINU I VAN POSLOVNIH PROSTORIJA
Član xx Formalni zahtjevi za ugovore sklopljene izvan poslovnih prostorija [...]	Formalni zahtjevi za ugovore zaključene van poslovnih prostorija Član xx [...]
Član xx Formalni zahtjevi za ugovore na daljinu [...]	Formalni zahtjevi za ugovore zaključene na daljinu Član xx [...]
Član xx Pravo odustajanja [...]	Pravo odustajanja Član xx [...]

Razdvajanje normativne materije različitih propisa EU prilikom njihovog prenošenja/preuzimanja jednim domaćim aktom

Kada se jednim domaćim propisom prenosi/preuzima više akata EU, njihovu normativnu materiju treba grupisati u posebne cjeline.

Treba izbjegavati prenos/preuzimanje odredaba iz različitih akata EU sa jednom odredbom i/ili njihovo miješanje radi skraćivanja teksta jer se time povećava rizik od izostavljanja zahtjeva, nepravilnog prenosa, pogrešnog tumačenja i neujednačene primjene.

Primjer: Odredbe koje prenose zahtjeve Direktive 2014/28/EU (o eksplozivima za civilnu upotrebu) ne treba spajati sa odredbama koje prenose zahtjeve Direktive 2013/29/EU (o pirotehničkim sredstvima) samo zato što uređuju sličnu materiju. Iako oba propisa uređuju eksplozivne proizvode, imaju različite definicije, područje primjene, obaveze privrednih subjekata i zahtjeve za bezbjednost. Njihovo objedinjavanje u jednoj odredbi ili miješanje materije u zajedničkim odredbama radi skraćivanja teksta domaćeg akta može dovesti do nepravilnog prenosa jednog ili oba akta EU - v. *Poglavlje 10.2.*

Razdvajanje normativne materije propisa EU od normativne materije u nacionalnom domenu

Odredbe kojima se prenosi / se preuzima propis EU treba odvojiti od odredaba koje uređuju materiju u nacionalnom domenu.

Obrađivač se stara da odredbe nacionalnog domena nijesu u suprotnosti sa zahtjevima propisa EU, ne ograničavaju njihov domašaj i ne utiču na puno pravno dejstvo preuzetih odredaba.

Odredbama koje ne služe preuzimanju propisa EU nije dozvoljeno uređivati materiju iz isključive nadležnosti EU, niti materiju koja je već uređena drugim propisom EU – v. *Poglavlje 10.2.*

Prenos/preuzimanje priloga propisa EU

Prilozi propisa EU prenose se / preuzimaju se doslovno kao sastavni dio priloga domaćeg propisa. Primjenjuje se pravilo „jedan za jedan”: jedan prilog propisa EU preuzima se jednim prilogom domaćeg propisa.

Unutrašnja struktura, redosljed i sistematika priloga propisa EU se prate bez odstupanja.

Nakon pristupanja EU, dozvoljeno je neposredno upućivanje na priloge direktiva, regulativa i odluka, kada njihov prenos/preuzimanje u prilog domaćeg propisa nije nužno za pravilnu primjenu norme EU.

6. IZRADA PROPISA KOJIM SE SPROVODI REGULATIVA (SPROVEDBENI PROPIS)

Propis kojim se sprovodi regulativa je propis koji Obradivač priprema radi obezbjeđenja pravnih, institucionalnih i proceduralnih uslova za njenu neposrednu primjenu od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Sprovedbeni propis je mjera kojom se obezbjeđuje izvršavanje regulative.³⁰ Međutim, ovim aktom se ne vrši prenos njene normativne materije, zbog čega važe posebna pravila u njihovoj izradi – v. *dolje*.

Obradivač obezbjeđuje da naziv propisa i klauzula o sprovođenju jasno iskazuju da se propis donosi radi sprovođenja regulative

- » **Primjer naziva propisa:** *Zakon o sprovođenju Regulative (EU) 2024/3110 o utvrđivanju usklađenih pravila za stavljanje građevinskih proizvoda na tržište.*
- » **Primjeri klauzule o sprovođenju:** *Ovim zakonom sprovodi se Regulativa (EU) 2024/3110 Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. novembra 2024. godine o utvrđivanju usklađenih pravila za stavljanje građevinskih proizvoda na tržište i stavljanju van snage Regulative (EU) br. 305/2011 (SL L, 2024/3110, 18. 12. 2024; u daljem tekstu: Regulativa (EU) 2024/3110).*

Obradivač propisuje samo pitanja za koja regulativa izričito ili implicitno obavezuje ili ovlašćuje državu članicu da ih uredi radi obezbjeđenja praktičnog izvršenja i sprovođenja regulative³¹, naročito nadležne organe, njihova ovlašćenja, nadzor, sankcije i druga pitanja.

Primjer: Regulativa (EU) 2024/3110 o građevinskim proizvodima zahtijeva da države članice odrede organe nadležne za nadzor tržišta, kontakt tačku za građevinske proizvode, organe odgovorne za restriktivne mjere i organe odgovorne za izvršavanje pojedinih zadataka iz regulative i kazne. Obradivač propisom određuje te organe, njihova ovlašćenja, postupanje i sankcije za povrede regulative.

30 UEU, član 4, stav 3, podstav 2: „Države članice preduzimaju sve odgovarajuće mjere, opšte ili posebne, radi obezbjeđivanja izvršavanja obaveza koje proizlaze iz [...] akata institucija Unije.”

31 Ibid.

Obradivač ne preuzima definicije i priloge regulative. Prilikom normiranja koristi terminologiju i izraze definisane regulativom i ne propisuje njihovo drugačije značenje.

Primjer: Ako regulativa propisuje obavezu *uvoznika* da provjeri da li je sprovedena *ocjena usaglašenosti* prije *stavljanja proizvoda na tržište*, Obradivač u odredbama o nadzoru i sankcijama koristi upravo te izraze regulative, a ne izraze *trgovac*, *kontrola kvaliteta* ili *puštanje proizvoda u promet* koji nemaju isto značenje kao pojmovi definisani regulativom.

Obradivač koristi tehniku neposrednog upućivanja na regulativu i njene odredbe, uz neophodna pravno-tehnička prilagođavanja.

Primjeri:

- » *Nadležni organ za sprovođenje Regulative (EU) 2017/745 je organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo).*
- » *Inspekcijski nadzor nad primjenom čl. 22 do 28 Regulative (EU) 2024/3110 vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, putem tržišne inspekcije, u skladu sa zakonom.*

Obradivač kaznene odredbe formuliše neposrednim upućivanjem na povrijeđene odredbe regulative.

Primjer: Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako: 1.) ne dostavi informacije o usklađenosti proizvoda suprotno članu 4 stav 3 tačka a) Regulative (EU) 2019/1020; 2.); ...

Nije dozvoljeno: Prepisivanje tehničkih zahtjeva, definicija ili unošenje drugih neposredno primjenljivih odredaba regulative (prava i obaveze) u tekst domaćeg propisa.

Napomena: Primjeri su ilustrativni. Obradivačima obavezu da primjenjuje važeća Pravno-tehnička pravila i praksu usaglašenu između MEP-a, Sekretarijata za zakonodavstvo i Obradivača.

KADA JE NUŽNO PRIPREMITI SPROVEDBENI PROPIS?

Počev od stupanja na snagu Ugovora o pristupanju, državni organi neposredno primjenjuju regulative i nije dozvoljeno njihovo preuzimanje ili reprodukovanje domaćim propisom.³² Donošenje domaćeg propisa potrebno je samo kada je to neophodno za sprovođenje regulative.³³

Obradivač priprema propis za sprovođenje kada regulativa:

1. izričito nalaže normativnu intervenciju države članice;
2. kada je za praktično izvršavanje nužno odrediti nadležni organ, njegova ovlaštenja, nadzor, sankcije za kršenje regulative ili druge mjere;³⁴
3. kada je donošenje takvog propisa preuzeta obaveza u okviru pregovaračkog poglavlja.

Kada se propis donosi prije pristupanja Evropskoj uniji, Obradivač propisuje odlaganje njegove primjene do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Primjer: *Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.*

Obradivač po potrebi propisuje prestanak važenja propisa/odredaba kojima je prije članstva izvršeno preuzimanje regulative.

Primjeri:

- » Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o građevinskim proizvodima („Službeni list Crne Gore“, br. 083/18 i 086/22).
- » Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe čl. 15 do 42 Zakona o građevinskim proizvodima („Službeni list Crne Gore“, br. 083/18 i 086/22). -> **kada stavlja van snage samo djelove propisa koji su preuzeli regulative prije članstva.**

Napomena: Primjeri su ilustrativni. Obradivač ima obavezu da primjenjuje važeća Pravno-tehnička pravila i praksu usaglašenu između MEP-a, Sekretarijata za zakonodavstvo i Obradivača.

32 Presuda *Variola* (Case 34/73)

33 UEU, član 4, stav 3, podstav 2: „Države članice preduzimaju sve odgovarajuće mjere, opšte ili posebne, radi obezbjeđivanja izvršavanja obaveza koje proizlaze iz [...] akata institucija Unije.”

34 Ibid.

7. IZRADA PROPISA KOJIM SE SPROVODI ODLUKA

Na izradu propisa kojim se sprovodi odluka Obradivač shodno primjenjuje pravila koja se odnose na izradu propisa kojim se sprovodi regulativa – v. bliže Poglavlje 6.

8. PRENOS, PREUZIMANJE I SPROVOĐENJE DELEGIRANIH I SPROVEDBENIH AKATA

Za potrebe prenosa, preuzimanja i sprovođenja razlikuju se:

1. delegirani i sprovedbeni akti koji mijenjaju tekst drugog akta EU (*engl. amending acts*); i
2. delegirani i sprovedbeni akti koji samostalno uređuju određena pitanja (samostalni akti).

DELEGIRANI I SPROVEDBENI AKTI KOJI MIJENJAJU DRUGI AKT EU

Delegirane i sprovedbene direktive, regulative i odluke koje mijenjaju drugi akt EU prenose se ili preuzimaju propisom kojim se prenosi akt čiji tekst je predmet izmjene. Obradivač može prepoznati ove akte po tome što njihov naslov sadrži odrednicu „o izmjeni“ (*engl. amending*).

» **Primjer:** Delegirana direktiva Komisije (EU) 2024/1262 **o izmjeni** Direktive 2010/63/EU -> **ovaj delegirani akt se prenosi preko domaćeg propisa koji prenosi Direktivu 2010/63/EU**

» **Primjer:** Sprovedbena regulativa Komisije (EU) 2021/2070 od 25. novembra 2021. **o izmjeni** Regulative (EZ) br. 474/2006 -> **ovaj sprovedbeni akt se preuzima preko domaćeg propisa koji preuzima Regulativu (EZ) br. 474/2006**

DELEGIRANI I SPROVEDBENI AKTI KOJI SAMOSTALNO UREĐUJU MATERIJU

Pojedini delegirani i sprovedbeni akti ne mijenjaju tekst osnovnog akta, već samostalno uređuju tehnička, administrativna ili proceduralna pitanja potrebna za njegovu primjenu.

Obrađivač može prepoznati ove akte prema naslovu:

- delegirani akti sadrže odrednicu „o dopuni“ (*engl. supplementing*);
- sprovedbeni akti sadrže odrednicu „o utvrđivanju“ (*engl. laying down*).

» **Primjer:** Delegirana direktiva Komisije (EU) 2017/593 **o dopuni** Direktive 2014/65/EU samostalno uređuje određena pitanja zaštite finansijskih instrumenata i sredstava klijenata i prenosi se kao poseban akt.

» **Primjer:** Sprovedbena direktiva Komisije (EU) 2019/68 **o utvrđivanju** tehničkih specifikacija za označavanje vatrenog oružja i njegovih bitnih djelova u skladu s Direktivom Savjeta 91/477/EEZ o nadzoru nabavke i posjedovanja oružja samostalno uređuje tehničke zahtjeve i prenosi se kao poseban akt.

Samostalni delegirani ili sprovedbeni akti prenose se zasebnim propisom ili propisom kojim se prenosi/preuzima i osnovni akt i samostalni delegirani/sprovedbeni akt, ukoliko je to nomotehnički prikladno.

SPROVOĐENJE DELEGIRANIH I SPROVEDBENIH REGULATIVA I ODLUKA

Delegirane i sprovedbene regulative i odluke neposredno se primjenjuju pod istim uslovima kao i druge regulative i odluke Evropske unije.

Kada delegirane i sprovedbene regulative i odluke mijenjaju osnovnu regulativu ili odluku, neposredno se primjenjuje osnovni akt sa izvršenim izmjenama.

Kada samostalno uređuju određenu materiju, neposredno se primjenjuju kao zasebni akti. Obrađivač priprema domaće mjere za njihovo sprovođenje samo kada je to potrebno radi obezbjeđivanja njihovog izvršavanja u pravnom poretku Crne Gore.

9. INSTRUMENTI ZA USKLAĐIVANJE

Instrumenti za usklađivanje propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije su Izjava o usklađenosti i Tabela usklađenosti. Obrasci instrumenata za usklađivanje i metodologija za popunjavanje su propisani u Uputstvu o instrumentima za usklađivanje propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije („Službeni list CG“, br. 15/2012) (u daljem tekstu: Uputstvo). U skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave³⁵ i Poslovníkom Vlade³⁶, **Ministarstvo evropskih poslova provjerava tačnost navoda u obrascu usklađenosti** i potvrđuje ga radi utvrđivanja predloga propisa na sjednici Vlade.

9.1. IZJAVA O USKLAĐENOSTI

Izjava o usklađenosti je instrument za utvrđivanje statusa usklađenosti nacrtā/predloga propisa sa primarnim i sekundarnim izvorima prava EU i sa odredbama SSP-a koji su relevantni za njegovu normativnu materiju.

Izjava se dostavlja uz svaki nacrt/predlog propisa koji usvaja Vlada, bez obzira na to da li se njime vrši prenos akta EU.

 Izjavom Obradivač potvrđuje da je nacrt/predlog propisa:

- usklađen sa odredbama, odnosno ne krši zabrane iz SSP-a,
- da je usklađen sa, odnosno nije u suprotnosti sa, zabranama iz primarnih izvora prava EU (npr. zabrane uvođenja količinskih ograničenja i mjera jednakog dejstva, državne pomoći, diskriminacije, itd.), odnosno granicama normativne intervencije – v. *Poglavlje 10.1*, i
- prenosi pravilno odredbe sekundarnog izvora ukoliko vrši preuzimanje materije cjeline ili dijela akta EU, odnosno ne uređuje materiju suprotno propisima EU – v. *Poglavlje 10.2*.

Obradivač obavezno u Izjavi navodi da li je preuzimao akt EU s posljednjom izmjenom – v. *sliku dolje*.

³⁵ „Sl. list CG“, br. 27/26

³⁶ „Službeni list CG“, br. 3/2012, 31/2015, 48/2017, 62/2018, 121/2023, 58/2024 i 43/2025

b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije

32017L1371

Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2017. godine o suzbijanju prevara učinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima (SL, L 198, 28. 7. 2017) **s posljednjom izmjenom 32026L1021** / Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law (OJ L 198, 28.7.2017) **as last time amended by 32026L1021** <<

Potpuno usklađeno/Fully harmonized

 Primjer pravilno popunjenog obrasca Izjave se nalazi u Prilogu 1 ovog vodiča.

9.2. TABELE USKLAĐENOSTI U POSTUPKU UTVRĐIVANJA NACRTA/PREDLOGA PROPISA

Tabela usklađenosti je instrument pomoću kojeg utvrđujemo status prenosa pojedinačnih odredbi određenog sekundarnog izvora prava – *odredba za odredbu (engl. provision by provision)*.

Obrađivač popunjava jednu tabelu usklađenosti (u daljem tekstu: TU) za jedan sekundarni izvor prava čije odredbe preuzima – **jedan propis EU – jedna tabela**.

TU se popunjava prema važećem tekstu akta EU sa svim važećim izmjenama. U zaglavlju TU Obrađivač navodi osnovni akt **i posljednju izmjenju** (npr. 32004L0035 s posljednjom izmjenom 32019R1010) – v. *primjer dolje*.

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi
MEORRS-TU/PZ/25/09	MEORRS-UI/PZ/25/09
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka	
Direktiva 2004/35/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. aprila 2004. o odgovornosti za životnu sredinu u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u životnoj sredini, SL L 143, 30.4.2004, pp. 56–75 – 32004L0035 as last amended by 32019R1010 << Directive 2004/35/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on environmental liability with regard to the prevention and remedying of environmental damage, OJ L 143, 30.4.2004, pp. 56–75 – 32004L0035 as last amended by 32019R1010 <<	
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore	Na engleskom jeziku
Predlog Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini	Proposal for the Law on Liability for Environmental Damage
4. Usklađenost nacarta/predloga propisa sa izvorima Evropske unije	

a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, podstav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe izvora prava EU sa odredbom nacarta/predloga propisa Crne Gore	Razlozi za djelimičnu usklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

U koloni a) prikazuju se sve odredbe i prilozi važećeg propisa EU s posljednjim izmjenama. Obradivač može koristiti posljednju prečišćenu verziju akta (*engl. Current consolidated version*), ali je u obavezi da provjeri da li obuhvata najnovije izmjene. Ukoliko ih ne obuhvata, odgovarajuće odredbe unosi ručno u tabelu.

Kada je pojedina odredba akta EU već prenesena drugim važećim propisom ili drugim predlogom odnosno nacrtom propisa, u tabeli u koloni d) navodi ili upućuje na odredbu propisa kojom je izvršen prenos.

TU je potrebno popuniti prije upućivanja nacrtu propisa na javnu raspravu, kako bi Obradivač mogao pratiti uticaj javne rasprave i međuresorskog usklađivanja na prenos odredaba akta EU.

Obradivač ima obavezu da u TU evidentira sve promjene u skladu s tekstom propisa objavljenim u Službenom listu Crne Gore, te da ažuriranu tabelu sačuva u elektronskom obliku za potrebe buduće normative aktivnosti, izvještavanja i notifikacije prenosa EK – ažuriranje.

9.3. TABELA USKLAĐENOSTI ZA IZVJEŠTAVANJA EVROPSKE KOMISIJE O STATUSU PREUZIMANJA PROPISA EU - TABLE OF CONCORDANCE

Obradivač priprema i popunjava tabelu usklađenosti (*engl. Table of Concordance*, u daljem tekstu: ToC) na engleskom jeziku kojom izvještava EK o prenosu akta EU. Obrazac ToC-a se nalazi u Prilogu 3 ovog vodiča.

Za razliku od tabele usklađenosti koja prati pojedinačni nacrt/predlog propisa, ToC obuhvata odredbe svih važećih propisa, nacrtu odnosno predloga propisa kojima se vrši prenos akta EU.

Primjer (popunjeno zaglavlje ToC-a)

TABLE OF CONCORDANCE – Directive 94/11/EC (Footwear Labelling)

1. Title of the source of EU law and its CELEX number				
Directive 94/11/EC of European Parliament and Council of 23 March 1994 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to labelling of the materials used in the main components of footwear for sale to the consumer as amended by 31994L0011R, 32006L0096, 32013L0015				
2. Title of the Montenegrin draft legislation				
In Montenegrin		In English		
1. Predlog Pravilnika o označavanju obuće 2. Zakon o nadzoru proizvoda na tržištu ("Sl. list Crne Gore", br. 33/14, 43/18, i 84/24) konsolidovani tekst koji uključuje Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu		1. Proposal of the Rulebook on labelling of footwear 2. The Law on Market Surveillance of Products ("OG of MNE" Nos. 33/14, 43/18, 084/24) – consolidated text including the Draft Law on Amendments to the Law on Market Surveillance of Products		
3. Compliance of the ME legislation with the source of EU Directive 94/11/EC (FA – fully aligned, PA- partially aligned, NT- non-transferable, NA – not aligned)				
a)	b)	c)	d)	e)
Provision of Directive 94/11/EC as last time amended by 32013L0015 (Article, paragraph, subparagraph, item)	Provision of the Montenegrin legislation (Article, paragraph, item)	Compliance	Timeframe to achieving full compatibility	Remarks

9.3.1. PRAVILA POPUNJAVANJA TOC-A

ToC priprema Obradivač koji je nadležan za preuzimanje određenog propisa EU u okviru pregovaračkog poglavlja. Ostali Obradivači su obavezni da sarađuju s njim u pogledu odredaba propisa koje preuzimaju određene djelove propisa EU iz njihovog djelokruga poslova.

Pravilo „jedan propis EU – jedna tabela usklađenosti“

ToC za izvještavanje EK priprema se i popunjava na engleskom jeziku prema načelu: **jedan važeći propis EU – jedna tabela.**

Obradivač priprema ToC koji prikazuje **status preuzimanja svih odredbi i priloga važećeg teksta akta EU zaključno s posljednjom izmjenom** – v. sliku dolje.

1. Title of the source of EU law and its CELEX number

Directive 94/11/EC of European Parliament and Council of 23 March 1994 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to labelling of the materials used in the main components of footwear for sale to the consumer as amended by 31994L0011R, 32006L0096, 32013L0015

Nije prihvatljivo:

- Priprema jedne ToC za više propisa EU;
- Prikazivanje statusa preuzimanja samo pojedinih odredbi propisa EU.

Unos teksta odredbi posljednje prečišćene verzije zaključno s posljednjom izmjenom i dopunom – kolona a)

Tekst odredbe propisa EU u koloni a) se bazira na **posljednjoj prečišćenoj verziji** (*engl. current consolidated version*) dostupnoj u EUR-Lex bazi.

Na prvoj stranici prečišćene verzije nalazi se niz informacija o prečišćenom tekstu, uključujući oznake sa sljedećim značenjem: „B” = osnovni propis; „M” = propis o izmjeni i dopuni; „A” = ugovor o pristupanju; „C” = ispravka.

Posljednjoj prečišćenoj verziji se pristupa preko linka s posljednjim datumom – v. sliku dolje.

Directive 94/11/EC of the European Parliament and of the Council of 23 March 1994 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to labelling of the materials used in the main components of footwear for sale to the consumer

OJ L 100, 19.4.1994, pp. 37–41 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT)

► This document has been published in a special edition(s) (FI, SV, CS, ET, LV, LT, HU, MT, PL, SK, SL, BG, RO, HR)

● In force: This act has been changed. Current consolidated version: [01/07/2013](#) <<

This text is meant purely as a documentation tool and has no legal effect. The Union's institutions do not assume any liability for its contents. The authentic versions of the relevant acts, including their preambles, are those published in the Official Journal of the European Union and available in EUR-Lex. Those official texts are directly accessible through the links embedded in this document

► B ↓

DIRECTIVE 94/11/EC OF EUROPEAN PARLIAMENT AND COUNCIL

of 23 March 1994

on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to labelling of the materials used in the main components of footwear for sale to the consumer

(OJ L 100 19.4.1994, p. 37)

Amended by:

		No	Official Journal page	date
► M1 ↓	COUNCIL DIRECTIVE 2006/96/EC of 20 November 2006	L 363	81	20.12.2006
► M2 ↓	COUNCIL DIRECTIVE 2013/15/EU of 13 May 2013	L 158	172	10.6.2013

Amended by:

► A1 ↓	ACT concerning the conditions of accession of the Czech Republic, the Republic of Estonia, the Republic of Cyprus, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, the Republic of Hungary, the Republic of Malta, the Republic of Poland, the Republic of Slovenia and the Slovak Republic and the adjustments to the Treaties on which the European Union is founded	L 236	33	23.9.2003
--------	---	-------	----	-----------

Corrected by:

► C1 ↓	Corrigendum, OJ L 047, 24.2.1996, p. 35 (1994/11)
--------	---

Ručno unošenje izmjene koja nije obuhvaćena posljednjim prečišćenim tekstom propisa – kolona a)

Prije pripreme tabele, Obradivač je dužan da na stranici propisa EU u EUR-Lex bazi podataka, u dijelu „Podaci o dokumentu” (*engl. Document information*), provjeri da li posljednja prečišćena verzija (*engl. Current consolidated version*) obuhvata najnovije izmjene. Ukoliko neka izmjena nije uključena u prečišćeni tekst, Obradivač će odgovarajuću odredbu unijeti ručno u kolonu a). Način pristupanja prečišćenoj verziji i provjere posljednjih izmjena i dopuna v. *Poglavlje 4.1.2.*

Obaveza prikazivanja preuzimanja svih priloga i izdvojeno prikazivanje statusa preuzimanja priloga propisa EU

ToC se dostavlja sa uporednim prikazom preuzimanja svih njenih priloga. Ukoliko je sadržaj priloga propisa EU složen za uporedno prikazivanje statusa preuzimanja u formatu tabele, prikaz podudarnosti priloga se može izložiti u izdvojenom dodatku (*engl. Appendix*) u nastavku ToC-a - v. *sliku dolje.*

Annex I to the Directive			Annex I to the Rulebook			FA
ANNEX I			ANNEX I			
1. Definition and corresponding pictograms or written indications concerning the parts of the footwear to be identified.			1. Definition and corresponding pictograms or written indications concerning the parts of the footwear to be identified.			FA
(a) Upper This is the outer face of the structural element which is attached to the outersole.		F Tige D Obermaterial IT Tomaia NL Bovendeel EN Upper DK Overdel GR ΕΠΑΝΩ ΜΕΡΟΣ ES Empeine	Main footwear parts Upper - this is the outer face of the structural element which is attached to the outersole.		ME Gornji dio obuće	

Pravilo „sve odredbe svih crnogorskih propisa koje preuzimaju jedan propis EU“

Kada je propis EU preuzet s više domaćih propisa, u ToC, u kolonu b), unosimo **sve odredbe svih domaćih propisa** koje za predmet imaju prenos/preuzimanje ili sprovođenje obavezujuće odredbe propisa EU.

Obrađivač će u zaglavlju ToC-a unijeti pun naziv svakog važećeg i/ili svakog predloženog propisa koji za predmet ima preuzimanje obavezujuće odredbe propisa EU. Drugim riječima, **Obrađivač će navesti nazive i sadržaj svih usvojenih propisa, predloga i/ili nacрта koji su relevantni za preuzimanje svake od obavezujućih odredbi i priloga važećeg propisa EU - v. primjer dolje.**

Primjer (navođenje naziva svih propisa kojima je preuzet propis EU)

TABLE OF CONCORDANCE – Directive 94/11/EC (Footwear Labelling)

1. Title of the source of EU law and its CELEX number	
Directive 94/11/EC of European Parliament and Council of 23 March 1994 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to labelling of the materials used in the main components of footwear for sale to the consumer as amended by 31994L0011R, 32006L0096, 32013L0015	
2. Title of the Montenegrin draft legislation	
In Montenegrin	In English
1. Predlog Pravilnika o označavanju obuće 2. Zakon o nadzoru proizvoda na tržištu ("Sl. list Crne Gore", br. 33/14, 43/18, 84/24) – konsolidovani tekst koji uključuje Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru proizvoda na tržištu	1. Proposal of the Rulebook on labelling of footwear 2. The Law on Market Surveillance of Products ("OG of MNE" Nos. 33/14, 43/18, 84/24) – consolidated text including the Draft Law on Amendments to the Law on Market Surveillance of Products
3. Compliance of the ME legislation with the source of EU Directive 94/11/EC (FA – fully aligned, PA – partially aligned, NT – non-transferable, NA – not aligned)	

a)	b)	c)	d)	e)
Provision of Directive 94/11/EC as last time amended by 32013L0015 (Article, paragraph, subparagraph, item)	Provision of the Montenegrin legislation (Article, paragraph, item)	Compliance	Timeframe for achieving full compliance	Remarks

Kada je akt EU prenijet s više propisa, u kolonu b) se, naspram odgovarajuće odredbe propisa EU, unose podaci o crnogorskom propisu kojim se ta odredba preuzima. Unos sadrži: redni broj propisa iz zaglavlja tabele, naziv propisa, član (uključujući naslov, stav i tačku, ukoliko se preuzimanje vrši preko dijela člana) i integralni tekst navedene crnogorske odredbe - v. *primjer dolje*.

Primjer (upućivanje na propis čijom odredbom se preuzima određena odredba propisa EU)

7. 'recall' means any measure aimed at achieving the return of a construction product that has already been made available to the end-user;	2. The Law on Technical Requirements for Products and Conformity Assessment ("OG of MNE", Nos. 53/11, 33/14, 03/23, and 84/24): Article 3, paragraph 1, point 21 21) recall means any measure aimed at achieving the return of a construction product that has already been made available to the end-user;	FA
8. 'technical specification' means a document that prescribes technical requirements to be fulfilled by an electrical equipment;	1. Rulebook on electrical equipment intended for use within certain voltage limits* ("Official Gazette of Montenegro", No. 64/17): Article 3, paragraph 1, point 1 1) technical specification means a document that prescribes the technical requirements that electrical equipment must meet;	FA

Obrađivač, u cilju bolje upotrebe prostora u tabeli, može u koloni b) navesti naziv u skraćenom obliku - v. *sliku dolje*.

(I) 'lifelong learning': all general education, vocational education and training, non-formal education and informal learning undertaken throughout life, resulting in an improvement in knowledge, skills and competences, which may include professional ethics	1. LRPQRP¹: The definitions of terms Article 8, para.1, point 17 17) life-long learning means all forms of general education, professional education and training, informal education, and informal life-long learning, resulting in enhanced knowledge, skills, and competencies, potentially incorporating professional ethics;	FA
---	--	----

¹ Law on the Recognition of Professional Qualifications for the Pursuit of Regulated Professions ("Official Gazette of Montenegro", No 56/2018)

Jedna definicija jedan red – kolona "a")

Kod prikazivanja preuzimanja odredbe propisa EU koja propisuje definicije pojmova/izraza, za svaki izraz treba primijeniti jedan red ToC-a

(7) 'putting into use' means the first use of a measuring instrument intended for the end-user for the purposes for which it was intended;	Article 5, paragraph 1, point 4 4) Putting into use means the first use of a measuring instrument intended for the end-user for the purposes for which it was intended;	FA
(8) 'manufacturer' means any natural or legal person who manufactures a measuring instrument or has a measuring instrument designed or manufactured, and markets that measuring instrument under his name or trade mark or puts it into use for his own purposes;	Article 5, paragraph 1, point 5 5) The manufacturer is a natural or legal person who manufactures a measuring instrument or presents itself as a manufacturer by placing its business name, name, trademark or other recognizable mark on the measuring instrument;	FA
(9) 'authorised representative' means any natural or legal person established within the Union who has received a written mandate from a manufacturer to act on his behalf in relation to specified tasks;	Article 5, paragraph 1, point 6 6) An authorized representative is a legal or natural person, with its registered office or residence in Montenegro, who the manufacturer has authorized in writing to act on its behalf in accordance with this Rulebook;	FA

Pregledno prikazivanje prenosa složene odredbe propisa EU – kolona "a")"

Kada je u pitanju član propisa EU složenije strukture, Obradivač će uporedni prikaz sprovesti tako što će odredbu člana propisa EU prikazati u više redova ToC-a - v. *primjer dolje*.

Primjer (pregledno prikazivanje prenosa člana složene strukture)

Article 8 Obligations of manufacturers	5. Rulebook on Technical and Metrological Requirements for Measuring Instruments and Systems with a Measuring Function ("OG of MNE", No. 41/17): The manufacturer Article 8, paragraph 1 (1) The manufacturer, in addition to the obligations established by law, ensures that the measuring instrument that it places on the market and/or in use is constructed and manufactured in accordance with the essential requirements from Annex 1 of this Rulebook and the specific requirements given in Annexes 3 to 12 of this Rulebook that refer to certain types of measuring instruments;	FA
2. Manufacturers shall draw up the technical documentation referred to in Article 18 and carry out the conformity assessment procedure referred to in Article 19 or have it carried out. Where compliance of a measuring instrument with the applicable requirements of this Directive has been demonstrated by that conformity assessment procedure, manufacturers shall draw up an EU declaration of conformity and affix the CE marking and the supplementary metrology marking.	Article 8, paragraph 2 and 3 (2) The manufacturer implements and ensures the implementation of the conformity assessment procedure for the measuring instrument referred to in Article 14 of this Rulebook and prepares the technical documentation referred to in Article 15. (3) If, in the conformity assessment procedure from paragraph 2 of this Article, it is determined that the measuring instrument meets the requirements established by this Rulebook, the manufacturer draws up a written EU declaration of conformity, which is given in Annex 13, which is an integral part of this Rulebook (hereinafter: EU declaration of conformity) and affixes the CE mark and the additional metrological mark;	FA
3. Manufacturers shall keep the technical documentation and the EU declaration of conformity for 10 years after the measuring instrument has been placed on the market.	Article 8, paragraph 4 (4) The manufacturer keeps the technical documentation and the EU declaration of conformity for at least ten years from the date of placing the measuring instrument on the market.	FA

Tabelu usklađenosti unosimo tekst izmjena i dopuna propisa u prečišćenoj formi – kolona “b)”

Kada propis EU preuzimamo važećim propisom i predlogom izmjena i dopuna propisa, Obrađivač će u koloni b) ToC-a prikazati prečišćen tekst odredbe kojom preuzima određenu odredbu propisa EU, i vidljivo će istaći promjenu u osnovnom tekstu važećeg propisa - v. *primjere dolje*.

Primjer I (izmjena)

Article 3 Signs of which a trade mark may consist A trade mark may consist of any signs, in particular words, including personal names, or designs, letters, numerals, colours, the shape of goods or of the packaging of goods, or sounds, provided that such signs are capable of: (a) distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings; and (b) being represented on the register in a manner which enables the competent authorities and the public to determine the clear and precise subject matter of the protection afforded to its proprietor.	Law on Trademarks (“OG of MNE”, No. 56/2018) as amended by the Proposal: Signs of which a trade mark may consist Article 4 A trade mark may consist of any signs, in particular words, including personal names, or designs, letters, numerals, colours, the shape of goods or of the packaging of goods, or sounds, provided that such signs are capable of: 1) distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings; and being represented on the register in a manner which enables the competent authorities and the public to determine the clear and precise subject matter of the protection afforded to its proprietor.	« FA «
---	--	-----------------------------

Primjer II (brisanje)

Article 25 Specialist medical training 1. Admission to specialist medical training shall be contingent upon completion and validation of a basic medical training programme as referred to in Article 24(2) in the course of which the trainee has acquired the relevant knowledge of basic medicine.	2. Proposal of the Law amending the Law on Health Care (“OG of MNE No. 91/2025)): Specialist medical training of doctors of medicine Article 153 Specialist medical training may be pursued by doctor of medicine who holds evidence of formal qualification attesting that the holder has acquired basic medical knowledge based on the completed training in accordance with the programme referred to in Article 152 paragraph 2 hereof and who is employed with the health institution that approved such training.	FA «
---	---	--------------------

U tekstu se navodi samo prečišćeni tekst odredbe. Pogrešno je navoditi tekst člana kojim se mijenja ili dopunjuje odredba zakona, već se navodi samo prečišćeni tekst odredbe koja se mijenja ili dopunjuje - v. *primjer dolje*.

Primjer III

Article 25 Specialist medical training 1. Admission to specialist medical training shall be contingent upon completion and validation of a basic medical training programme as referred to in Article 24(2) in the course of which the trainee has acquired the relevant knowledge of basic medicine.	<u>2. Proposal of the Law amending the Law on Health Care</u> <u>("OG of MNE No, 91/2025):</u> Article 5 In Article 153, paragraph 1, the words: "and who is employed in a healthcare institution that approved his/her specialization" are deleted.	FA
---	--	----

Ocjene usklađenosti – kolona "c)"

U tabeli u koloni c) unosimo sljedeće ocjene usklađenosti primjenom skraćenica:

- » **FA** – *fully aligned* (za obavezujuće odredbe propisa EU koje su preuzete u potpunosti i bez ostataka),
- » **PA** – *partially aligned* (za obavezujuće odredbe čije potpuno sprovođenje zavisi od usvajanja podzakonskog akta),
- » **NT** – *non-transferable* (za neobavezujuće odredbe),
- » **NA** – *not aligned* (za obavezujuće odredbe koje nijesu preuzete ili nijesu pravilno preuzete).

Rok za dostizanje potpunog preuzimanja odredbe – kolona "d)"

U kolonu d) unosimo rok za postizanje potpunog preuzimanja obavezujuće odredbe, oznakom kvartala i godine, npr. „Q4 2026“.

Napomene (*engl. remarks*) – kolona "e)"

U kolonu e) unosimo odgovarajuće napomene, po potrebi, ili odgovor na napomenu EK. Za napomene koristimo veličinu fonta 8 i navodimo ih na način kako je prikazano u primjeru:

Remarks
Montenegro's remark (15/12/2025): Annex I of the Directive has been transposed through Annex 1 of the Rulebook on ... ("OG of MNE", No. ...). As the Microsoft Word format of the ToC is not suitable for accommodating the content of Annex I, the transposition status is provided in Appendix 1 to the ToC as a separate file.

Postupanje po komentarima EK – kolona “e)”

Nakon dobijanja komentara od EK, Obradivač ažurira istu verziju tabele, osiguravajući da su sve promjene u ToC-u i svi odgovori na komentare Komisije jasno vidljivi. Za razjašnjenje promjena i/ili odgovor na komentar EK, Obradivač koristi kolonu e) ToC-a shodno prethodnom pravilu.

Prevod domaćeg propisa na engleski jezik uzima u obzir preuzetu terminologiju propisa EU

Prilikom prevođenja odredbi domaćeg propisa na engleski jezik, Obradivač mora osigurati da, kada je prenos odredbe EU dosljedan, korišćena terminologija odgovara izvornom tekstu propisa EU:

- Obavezni resursi: Koristiti **Priručnik za prevođenje MEP-a** radi ujednačavanja opštih pravnih termina;
- Instrukcija za prevodioce: Ako prevod radi profesionalni prevodilac, neophodno mu je dostaviti izvorni tekst propisa EU na engleskom jeziku kao primarni terminološki referentni okvir;
- Cilj: kada je izvršen dosljedan prenos, prevedeni tekst domaće odredbe u koloni b) mora biti u bitnoj mjeri terminološki usaglašen sa odgovarajućim terminima odredbe propisa EU koju prenosi.

9.4. TABELA USKLAĐENOSTI KAO RADNI ALAT

TU je i praktičan/radni alat kojim Obradivač:

- provjerava status preuzimanja odredbi propisa EU prije izrade novog akta;
- prati preuzimanje odredbi propisa EU tokom izrade teksta nacрта/predloga propisa;
- prati uticaj na preuzimanje odredaba propisa EU izmjena teksta nacрта/predloga propisa u postupku javne rasprave, međuresorskih usaglašavanja,
- ažurira status prenosa nakon objave propisa u Službenom listu Crne Gore;
- evidentira preuzete odredbe regulativa/odluka koje će biti predmet stavljanja van snage zbog pravila neposredne primjene.

» O načinu primjene TU kao radnog alata u procesu pripreme za izradu propisa v. u Poglavlju 4.2.

10. OBAVEZE OBRAĐIVAČA NAKON PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI

10.1. POŠTOVANJE OGRANIČENJA KOJA PROIZLAZE IZ OSNIVAČKIH UGOVORA

Prilikom pripreme propisa,Обраđиваč je u obavezi da poštuje načelo lojalne saradnje iz člana 4 stav 3 UFEU, prema kojem se država uzdržava od donošenja mjera koje bi mogle ugroziti ostvarivanje ciljeva ili djelotvornu primjenu prava EU.

Posebno treba voditi računa o zabrani uvođenja carina i dažbina s jednakim dejstvom (član 30 UFEU), zabrani diskriminatornog oporezivanja proizvoda iz drugih država članica (član 110 UFEU), zabrani količinskih ograničenja i mjera s jednakim dejstvom u prometu robe (čl. 34, 35 i 36 UFEU), slobodi kretanja radnika (čl. 45-48 UFEU), slobodi poslovnog nastanjanja (čl. 49-55 UFEU), slobodi pružanja usluga (čl. 56-62 UFEU), slobodnom kretanju kapitala (čl. 63-66 UFEU), zabrani diskriminacije po osnovu državljanstva (član 18 UFEU), kao i pravilima o državnoj pomoći (čl. 107-109 UFEU) i o pravima i slobodama garantovanim Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima.

Обраđиваč je u obavezi da provjeri i utvrdi da li predloženi propis, čak i kada ne vrši prenos, može biti suprotan pravu EU, naročito pravilima unutrašnjeg tržišta, pravilima o državnoj pomoći i pravima i slobodama garantovanim Poveljom Evropske unije o osnovnim pravima. Posebno treba izbjegavati diskriminatorna, neopravdano restriktivna ili nesrazmjerna rješenja koja mogu ograničiti prava pojedinaca ili funkcionisanje unutrašnjeg tržišta EU.

10.2. GRANICE NORMATIVNE INTERVENCIJE DOMAĆIM PROPISOM PREMA NADLEŽNOSTI

Pristupanjem Evropskoj uniji, raspodjela nadležnosti između EU i država članica određuje granice normativne intervencije domaćim propisom.

U oblastima u **isključivoj nadležnosti** (UFEU, član 3)³⁷ Crna Gora gubi ovlaštenje da uređuje materiju prenesenu u nadležnost Unije, nezavisno od toga da li je EU u toj oblasti donijela sekundarni propis ili ne.

U tim oblastima Obradivač može pripremati propise radi prenosa direktiva, sprovođenja regulativa i odluka, odnosno izvršavanja obaveza koje su izričito povjerene državama članicama aktom institucije EU.

Pri izradi propisa u oblastima iz člana 3 UFEU, Obradivač vodi računa o potrebi izmjene, usklađivanja ili stavljanja van snage domaćih odredaba koje zadiru u isključivu nadležnost Unije ili nijesu usklađene sa pravom Evropske unije.

U oblastima **podijeljene nadležnosti** iz člana 4 UFEU³⁸, Crna Gora zadržava ovlaštenje da uređuje normativnu materiju u mjeri u kojoj EU nije izvršila svoju nadležnost donošenjem obavezujućih akata (istiskivanje države članice iz normiranja materije (*engl. preemption*)).

Obradivač prenosi, preuzima i sprovodi akte EU donesene u tim oblastima, i u obavezi je da osigura stavljanje van snage domaćih propisa ili uklanjanje ili uklanjanje domaćih odredbi koje su suprotne aktima EU iz unutrašnjeg pravnog poretka.

Kada EU nije uredila određenu materiju, Obradivač je može samostalno uređivati uz poštovanje opštih pravila osnivačkih ugovora (načela četiri slobode kretanja na unutrašnjem tržištu, zabrane diskriminacije i neopravdanog ograničavanja osnovnih ljudskih sloboda), kao i obaveze notifikacije propisa i mjera EK kada je ona propisana pravom EU.

U oblastima **dopunske, koordinirajuće ili podržavajuće nadležnosti** iz člana 6 UFEU³⁹, države članice zadržavaju širok prostor za samostalno uređivanje normativne materije, jer pravo EU u tim oblastima ne harmonizuje domaća zakonodavstva već uspostavlja mjere saradnje, koordinacije ili podrške.

Obradivač prenosi, preuzima i sprovodi akte EU donesene u tim oblastima, ali nije u obavezi da zbog toga stavlja van snage ili uklanja postojeće domaće propise iz domaćeg pravnog poretka.

37 Član 3 stav 1 UFEU utvrđuje isključivu nadležnost Unije u sljedećim oblastima: carinska unija, uspostavljanje pravila o konkurenciji potrebnih za funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, monetarna politika za države članice čija je valuta euro, očuvanje morskih bioloških resursa u okviru zajedničke politike ribarstva i zajednička trgovinska politika. Pored toga, stav 2 istog člana propisuje isključivu nadležnost Unije za zaključivanje međunarodnih sporazuma u oblastima u njenoj isključivoj nadležnosti.

38 Član 4 UFEU utvrđuje podijeljenu nadležnost između Unije i država članica u sljedećim oblastima: unutrašnje tržište, socijalne politike (u pogledu aspekata definisanih ovim Ugovorom), ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, poljoprivrede i ribarstva (izuzev očuvanja morskih bioloških resursa), životne sredine, zaštite potrošača, saobraćaj, transevropske mreže, energetika, prostor slobode, bezbjednosti i pravde, kao i zajedničkim bezbjednosnim aspektima u pitanjima javnog zdravlja (u pogledu aspekata definisanih ovim Ugovorom). Pored toga, stavovi 3 i 4 istog člana propisuju da Unija ima nadležnost da sprovodi aktivnosti i programe u oblastima istraživanja, tehnološkog razvoja, svemira, razvojne saradnje i humanitarne pomoći, s tim što izvršavanje te nadležnosti ne smije spriječiti države članice da izvršavaju svoju nadležnost.

39 Član 6 UFEU utvrđuje da Unija ima nadležnost za preduzimanje radnji kojima podržava, koordinira ili dopunjuje radnje država članica, pri čemu su oblasti ovih nadležnosti, na evropskom nivou, sljedeće: zaštita i unapređenje ljudskog zdravlja, industrija, kultura, turizam, obrazovanje, stručno osposobljavanje, mladi i sport, civilna zaštita, kao i administrativna saradnja.

Ukratko, Obrađivač:

- » u okviru isključive nadležnosti EU, priprema samo propise kojima se prenose ili sprovode akati EU i uzdržava se od normiranja materije koja je u nadležnosti Evropske unije;
- » u okviru podijeljene nadležnosti sa EU, priprema propise kojima se prenose i sprovode akti EU i suzdržava se od normiranja materije koja je obuhvaćena drugim propisima EU. Van materije propisa EU priprema propise koji ne krše zabrane iz osnivačkih ugovora (UEU, UFEU, Ugovora o Euratomu, Povelje EU o osnovnim pravima, itd.);
- » u okviru dopunske nadležnosti EU, priprema propise kojima se prenose/ sprovode akti EU, i slobodan je da samostalno normira u tim oblastima.

10.3. OBAVEZA NOTIFIKACIJE EK DONIJETIH PROPISA KOJIMA JE IZVRŠEN PRENOS DIREKTIVE S TABELOM USKLAĐENOSTI

Stupanjem u članstvo nastaje obaveza Crne Gore da notifikuje EK **propise koji su donijeti** radi prenosa direktive.

U okviru notifikacije Crna Gora putem zvanične platforme EK THEMIS MNE (*National Measures of Execution*) dostavlja Komisiji **tabelu usklađenosti** kao prateći dokument (*engl. explanatory document*) uz tekstove donijetih propisa kojima je izvršen prenos.

Prema članu 260 stav 3 UFEU, ako Crna Gora ne izvrši notifikovanje, Komisija može pokrenuti postupak protiv Crne Gore pred Sudom pravde EU i zahtijevati isplatu paušalnog iznosa ili dnevnih novčanih kazni.

Član 260(3), UFEU:

Kada Evropska komisija pokrene postupak pred Sudom na osnovu člana 258 zbog toga što predmetna država članica nije ispunila obavezu notifikacije mjera za prenos direktive usvojene u zakonodavnom postupku, ona može, ako to smatra odgovarajućim, navesti iznos paušalne naknade ili novčane kazne koju predmetna država članica treba da plati, a koji smatra primjerenim u datim okolnostima.

Ako Sud utvrdi da postoji povreda prava, može predmetnoj državi članici izreći paušalnu naknadu ili novčanu kaznu koja ne može biti veća od iznosa koji je predložila Komisija. Obaveza plaćanja nastupa od datuma koji Sud odredi u svojoj presudi.

Obrađivač obezbjeđuje blagovremenu notifikaciju EK donijetih propisa kojima je izvršen prenos direktive s pratećom tabelom usklađenosti

10.4. OBAVEZE NOTIFIKACIJE NACRTA PROPISA KOMISIJI

Pored opšte obaveze, Obradivač vodi računa o obavezama prethodne notifikacije nacrtu i/ili važećih propisa EK u oblasti iz svoje nadležnosti, kada takva obaveza proizlazi iz odredbi UFEU ili drugog akta EU – v. *dolje*.

Notifikacija strožih propisa u oblasti harmonizacije unutrašnjeg tržišta (Član 114 UFEU)

Zadržavanje ili uvođenje strožih domaćih mjera u odnosu na propise EU donijete na osnovu člana 114 UFEU zahtijeva prethodnu provjeru i odobrenje EK prije samog usvajanja akta. Obradivač provjerava da li akt EU dozvoljava strože mjere zaštite i sprovodi postupak notifikacije strožeg predloga propisa Komisiji prije njegovog donošenja/stupanja na snagu, odnosno zadržavanja primjene strožeg važećeg propisa (član 114 st. 4 i 5 UFEU).

Kada se zadržava ili uvodi stroža mjera, Obradivač mora Komisiji obrazložiti i dokazati da je ona opravdana i proporcionalna.

Kod **zadržavanja postojeće strože mjere**, potrebno je dokazati da je mjera opravdana nekim od razloga iz člana 36 UFEU, kao što su zaštita zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštita životne sredine ili radne sredine (član 114. stav 4. UFEU). Takođe se provjerava da mjera ne predstavlja proizvoljnu diskriminaciju, prikriveno ograničenje trgovine i da ne ide dalje od onoga što je potrebno za ostvarivanje njenog cilja.

Kod uvođenja **nove strože mjere**, Obradivač mora dodatno dokazati:

postojanje novih naučnih dokaza;

- da se mjera odnosi na zaštitu životne ili radne sredine;
- da rješava problem koji je specifičan za Crnu Goru; i
- da je problem nastao nakon usvajanja odgovarajućeg propisa EU (član 114. stav 5. UFEU).

Notifikacija mjere državne pomoći (Član 107 i 108 UFEU)

Mjere državne pomoći ne mogu stupiti na snagu niti se primjenjivati prije nego što EK donese zvaničnu odluku o njihovoj kompatibilnosti sa unutrašnjim tržištem, osim ako ispunjavaju uslove za grupno izuzeće. Ukoliko propisom uspostavlja okvir za dodjelu državne pomoći, Obradivač utvrđuje da li postoji obaveza notifikacije mjere EK, odnosno

da li je mjera usaglašena sa svim uslovima grupnog izuzeća od obaveze notifikacije.

Notifikacija strožih mjera zaštite životne sredine (Član 191 i 193 UFEU)

Kada je akt EU donijet na osnovu člana 191 UFEU, države članice mogu zadržati ili uvesti strože mjere od minimalnih standarda zaštite životne sredine iz propisa EU, pod uslovom da su usklađene sa ugovorima Unije i da je o njima obaviještena EK – član 193 UFEU.

Notifikacija nacrtu tehničkih propisa i pravila informacionog društva (Direktiva (EU) 2015/1535)⁴⁰

Propisivanje tehničkih zahtjeva za proizvode ili usluge informacionog društva u oblastima u kojima Unija nije donijela svoj propis zahtijeva prethodnu notifikaciju nacrtu, uz privremenu suspenziju usvajanja tokom perioda tzv. mirovanja.⁴¹ Obradivač provjerava da li propis koji priprema podliježe obavezi notifikacije po Direktivi (EU) 2015/1535.

Notifikacija mjera u oblasti usluga (Direktiva 2006/123/EZ)⁴²

Uvođenje domaćih zahtjeva koji mogu stvoriti barijere slobodi poslovnog nastanjivanja ili prekograničnog pružanja usluga podliježe provjeri i prethodnom obavještanju EK. Obradivač provjerava usklađenost takvih mjera s Direktivom 2006/123/EZ i, po potrebi, pravovremeno sprovodi postupak notifikacije nacrtu propisa EK.⁴³

40 Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. septembra 2015. godine o utvrđivanju postupka davanja informacija u oblasti tehničkih propisa i pravila o uslugama informacionog društva (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) SL L 241, 17.9.2015, str. 1–15

41 V. član 6 Direktive (EU) 2015/1535.

42 Direktiva 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. decembra 2006. o uslugama na unutrašnjem tržištu, SL L 376, 27.12.2006, pp. 36–68

43 V. član 15 stav 7 Direktive 2006/123/EZ

PRILOG 1 – OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI

IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/25/09
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law Amending the Criminal Code of Montenegro	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo/Direkcija za krivično zakonodavstvo	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	[REDACTED]	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	[REDACTED]	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Organi državne uprave, sudovi, državna tužilaštva	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSP-a s kojima se usklađuje propis		
Glava VII, Pravda, sloboda i bezbjednost, član 80 Jačanje institucija i vladavina prava, član 85 Saradnja u vezi s nelegalnim drogama, član 86 Sprečavanje i suzbijanje organizovanog kriminala i drugih nelegalnih aktivnosti		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizlaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizlaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2025-2026	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		

a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije	
UFEU, Poglavlje I, Opšte odredbe, član 2 i član 6 / TFEU, Chapter I, General Provisions, Article 2 and Article 6 UFEU, Treći dio, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava V, Prostor slobode, bezbjednosti i pravde, Poglavlje 4, Sudska saradnja u krivičnim stvarima, član 82, stav 2 / TFEU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title V Area of Freedom, Security And Justice, Chapter 4 Judicial Cooperation in Criminal Matters, Article 82, Paragraph 2 Potpuno usklađeno/fully harmonized	
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije	
32017L1371 Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. jula 2017. godine o suzbijanju prevara učinjenih protiv finansijskih interesa Unije krivičnopravnim sredstvima (SL, L 198, 28. 7. 2017) s posljednjom izmjenom 32026L1021 / Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2017 on the fight against fraud to the Union's financial interests by means of criminal law (OJ L 198, 28.7.2017) as last time amended by 32026L1021 Potpuno usklađeno/Fully harmonized	
c) Usklađenost sa ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvor prava EU preveden je na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / ministarka evropskih poslova
Datum:	Datum:

[Prilog obrasca:](#)

Prevodi propisa Evropske unije

Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

PRILOG 2 – OBRAZAC TABELE USKLAĐENOSTI U POSTUPKU UVRĐIVANJA PREDLOGA/NACRTA PROPISA

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa sa izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

PRILOG 3 – OBRAZAC TABELE USKLAĐENOSTI U POSTUPKU IZVJEŠTAVANJA EK – TOC

1. Title of the source of European Union law and CELEX number				
Directive .../.../... as last time amended by celex [...]				
2. The title of the legislation of Montenegro				
In Montenegrin		In English		
1. [...]		1. [...]		
2. [...]		2. [...]		
3. [...]		3. [...]		
3. Compliance of the legislation with Directive .../.../...				
(FA – fully aligned, PA – partially aligned, NT – non-transferable, NA – not aligned)				
a)	b)	c)	d)	e)
The provision of Directive .../.../... (article, paragraph, subparagraph, point)	Provision and text of the regulation of Montenegro (article, paragraph, item)	The compliance	Deadline for achieving full compliance	Remarks

PRILOG 4 – TERMINOLOŠKA TABELA ZA PRIPREMU CRNOGORSKE VERZIJE PRAVNE TEKOVINE

	B	C	D	E	F	G	H	I
1	IZVORNI TERMIN (popunjavanje prevoditeljica/prevodioca i stručni redaktor/redaktorka)	PRIJEDLOG PREVODA TERMINA (popunjavanje prevoditeljica/prevodioca)	STRUČNA REDAKTURA TERMINA (OBAVEZNO POLJE - popunjavanje stručni redaktor/redaktorka)	RIJEŠENJE IZ ZAKONA	RIJEŠENJA NA DRUGIM JEZICIMA	PRIJEDLOG ZA VERIFIKACIJU (sporni termin - popunjavanje grupa za verifikaciju)	NAPOMENA PREVODITELJICE/ PREVODIOCA	NAPOMENA STRUČNOG REDAKTORA/ REDAKTORKE
2								
3								

Napomena: Tabela prikazana na slici u originalu je u Excel formatu, a ovdje je data njena reprodukcija za potrebe Vodiča.

Projekat implementira
konzorcijum koji predvodi

WEglobal